

OMALEHT

TAHKURANNA VALLA AJALEHT

MÄRTS 2010 NR. 148

Vallavanema veerg

Vallavanem Karel Tõlp

23. veebruari hommikul said alguse Eesti Vabariigi 92. aastapäeva tähistamise pidustused ja seda esimese üritusena just Tahkuranna vallas. 23-s kuupäev ei ole ju tegelikkuses Eesti Vabariigi aastapäev, kuid sel päeval loeti Pärnu teater Endla rõdult iseseisvusmanifest ning on sündinud Eesti Vabariigi I President Konstantin Päts. Sellest ka ürituste algus Vabariigi I Presidendi memoriaali juures. Siinkohal tekib küsimus, miks ei ole aastapäev 23. veebruar, mis oleks päris loogiline. K.Pätsi memoriaali juures kõne pidanud seltsi "Eestu Lipp" ajaloolasest eestvedaja pakkus välja teooria, et K.Päts oli lihtsalt liiga tagasihoidlik, et hakata tähistama Vabariigi sünni enda sünnipäeval.

Päev jätkus Tahkuranna koolis ja hiljem Pärnu linnas kontserdimajas Vabariigi aastapäeva tähistamise ja tunnustuste jagamisega. Kontserdimajas toimunud maavanema ja Pärnu linna-pea vastuvõtt toimus täismajale, lisaks esines seal isamaaliste lauludega Tõnis Mägi. Kindlasti ei ole need kaks üritust omavahel võrreldavad, kuid arvestades osavõtjate vähesust Tahkuranna koolimajas ja eriti veel ligemale poolte kutse saanud inimeste puudumist, tasub tõsiselt kaalumist ürituse formaadi muutmine. Jah, ma leian ka, et me oleme tagasihoidlikud, kuid samas me vajame tunnustust ja tähelepanu. Vallas toimub aasta jooksul vähemalt kaks tunduvalt suurema ja vähemalt sama auväärse publikuga üritust. Tõesti, ka sel aastal ei otsustanud valla vapimärke jagav komisjon ühtegi taotlust rahuldada, kuid

Vabariigi aastapäev ja tänukirjade jagamine on ometi olulise tähtsusega. Võimalik, et ainus probleem on sobimatu (loe: varajane) kella-aeg, kuid leian siinkohal siiski, et vapimärgi ja tänukirjade jagamise ürituse aeg tuleks üle vaadata.

Valla tänukirjad omistati: pikaajalise töö eest vallavalitsuse liikmetena Ülle Alanurm ja Urmas Org. Volikogu liikmetele, kes juhtisid volikogu komisjoni ja andsid suure panuse Tahku Tare arendamisse ning Võiste sadama arendamisse ja Liivi Lahe Kalanduskogu loomisse, vastavalt Renate Lind ja Argo Mengel. Uulu Põhikooli õpetaja Ülle Avamerele, Tahkuranna Lasteaed-Algkooli õpetajatele ja teenistujatele Terje Eesnurme, Anu Alloja ja Maret Kaldmäe. Võiste ja Tahkuranna kalmistute plaanide koostamise eest Ilse ja Vello Pärnale ning Elvi Kreegile. Tänaases majandus-situatsioonis ei ole kerge ühelgi ettevõtte, kuid 2009. aastal loodi Tahkuranna valda kaks korralikult toimivat ja tööd pakkuvat ettevõtet, keda tunnustati valla tänukirjaga. Nendeks ettevõteteks on OÜ Uulu Kohvik ja OÜ Polar Shipyard.

25. veebruaril võttis Tahkuranna valla volikogu vastu valla eelarve, mille mahuks on natuke üle 27,5 miljoni krooni. Tähelepanu väärib, et eelarve vastuvõtmise vastu oli kohalolnutest ainult üks volinik. Täpsem ülevaade eelarvest on käesoleva lehe sisekülgedel.

Veebruarikuu viimasel nädalavahetusel võtsid meie valla suusatajad osa Eesti valdade XVIII talimängudest, kus saavutati valdade arvestuses suurepärase esimene koht. Tõstaksin siinkohal esile meie valla ja Jõulu suusaklubi tublimad suusatajad: Sirje Kõresaar, Anu Taveter, Thea Kask, Kaidi-Keir Kukk, Adeele Arnek ja Rasmus Sutt.

Lisaks suur tänu raske töö teinud treeneritele.

Vabariigi aastapäev Tahkurannas

23.veebruari keskpäevaks rivistusid Eesti esimese presidendi Konstantin Pätsi sünnikohta püstitatud mälestusmonumendi juurde Kaitseliidu Pärnumaa Maleva Kikepera Malevkonna auvahtkond ja Uulu Põhikooli 12 lipukandjat. Tsermoonia tähtsust arvestavalt algas üritus Eesti Vabariigi Hümnü ühislaulmisega.

Esimesena astusid mikrofonide taha Sindi Gümnaasiumi sõnameistrid – õpilased, kes esitasid õpetaja Eneli Arusaare abiga koostatud huvitavaid mõttekatkeid. „Ma elan imeilus maal, Maal, mis meenutab mulle pigem säravat hommikut, kui värvikat õhtut, ning mille minevik, olevik ja tulevik ma olen. See maa on Eesti,“ kaunistasid ühe koolinoore kirkad sõnad lumehelveste tasast langevat lendu samal ajal kui kümned õpilased ja täiskasvanud hooldisid käes tilukesi sinimustvalgeid lipukesti.

„Ma tahan elada armastusega täidetud Eestis. Tahan elada Eestis, kus inimene on kõige tähtsam. Tahan elada Eestis, kus ei kehtiks arvamus, et raha eest saab kõike. Tahan elada Eestis, kus inimsuhteid ja lähedust peetakse olulisemaks kui mammonat,“ kõlasid teise koolinoore soovist kantud mõtted. Järgnevalt avaldas Ur-

mas Saard arvamus, et Konstantin Pätsi mitmekülgne isiksus väärib enamat tähelepanu läbi mitmete sümbolset tähendust omavate objektide samal viisil nagu seda on tehtud näiteks Ameerika esimese presidendi George Washingtoni auks. Tuleks kaaluda võimalusi, mis lubaks anda Pätside pere eluasemele mingi ajaloost kõneleva funktsiooni. Selliselt meenutaks hoone ka tulevastele põlvetele üht Eesti riigi rajajana tuntud olulist võtmeisikut ja saaks külastusobjektiks turistidele.

Lühikeste sõnavõttudega esinesid ja asetisid pärjad Tahkuranna volikogu esimees Kalmer Metsaoru ja vallavanem Karel Tõlp, Pärnu abilinnapea Romek Kosenkranus ja Pärnu Maavalitsuse hariduse ja

sotsiaalosalakonna juhataja Epp Klooster, Isamaa ja Res Publica Liidu Väärikate klubi esinaine Mari Suurväli. Pärja asetisid ka Kaitseliidu Kikepera malevkonna mehed.

Eripäraseks muutis seekordse ürituse Pärnu Ühisgümnaasiumi segakoori esinemine. Õpilaste 40-liikmeline segakoor esitas Kadri Keskküla juhatamisel „Laul Põhjamaast“, mille sõnade autor on Enn Vetemaa ja viisi looja Ülo Vinter. Kadri Keskküla ütles, et oldi esmakordselt Pätsi mälestusmärgi juures esinemas.

Sindi Gümnaasiumi õpilased aga tulid presidendi sünniaastapäevale juba neljandat korda. Traditsiooniks muutunud külastus on saanud teoks koostöös IRL-i väärikate klubiga, mille juures eriline tänu kuulub

eelkõige sama erakonna liikmele Heldur Paulsonile, kes on aastaid sponsoreerinud erinevatele isamaalistele üritustele sõite nagu näiteks Eesti lipu päeva tähistamine Pärnus või tänane üritus Tahkurannas.

Mari Suurväli väärikate klubist peab väga oluliseks koolides tehtavat selgitustööd, mis tooks rohkem õpilasi vabatahtlikult sarnastele üritustele. „Olgu tegu tänase päevaga või Eesti Vabariigi sünnipäeva üritustega, 4. juunil toimuva lipu päevaga või millegi muu sarnasena, kõikjale peaks haarama suuremal arvul koolinoori,“ on Mari Suurväli noorte harimisel sama järjekindel nagu eakatele mõeldud Väärikate ülikooli ellu kutsumisel.

Urmas Saard
Eesti Lipu Selts

Tahkuranna vald on vabariigi parim vald suusatamises

Erakordselt lumerohke talv on toonud kaasa suusatamise populaarsuse tõusu. Sadadel suusaradadel üle Eesti on liikvel loodust ja sportlikku tegevust nautivaid inimesed.

Meie valla jaoks tipnes tänavune rekordtalv võistkondliku esikoha saavutamise suusatamises Eesti valdade XVIII talimängudel.

Võistlused peeti Lääne-Virumaal Väike Maarjas 27.–28. veebruari. Esindatud oli 38 valda üle Eesti. Vallad olid enda esindatust võtnud tõsiselt – stardis olid Eesti koondislased Timo Simonlatser, Anti Saarepuu, Kaili Sirge.

Meie valla trumbiks sai sportlaste laiapõhjaline ja ühtlaselt hea tase.

Juba avapäeva individuaalalade järgselt tõusis tabeli kõrgeimale kohale

Thea Kask, üks üldvõidu toomise „peasüüdistest“

Tahkuranna vald.

Oma tubli sõiduga andsid sellesse panuse Sirje Kõresaar (NV II 3. koht), Thea Kask (N 3. koht), Anu Taveter (NV I 2. koht), Kadri Madissoo (NV I 5. koht), Veiko Savvest (MV I 6. koht), Kaidi Keir Kukk (TB 1. koht), Triin Taveter (TB 4. koht), Kairit Paju (TB 7. koht), Adeele Arnek (TA 1. koht), Rasmus Sutt (PB 1. koht), Romet Sutt (PB 3. koht), Silver Salusoo (PB 5. koht), Karl Jõumees (PB 8. koht), Ragnar Hõbemagi (PB 10. koht), Sander Punkov (PA 4. koht).

Teise päeva otsustavates teatesõitudes õnnestus liidrikoht säilitada.

Naiste teatesõidus saavutas meie esimene võistkond (Adeele Arnek, Kaidi Keir Kukk, Thea Kask) esikoha ning Tahkuranna valla II

võistkond (Kairit Paju, Triin Taveter, Anu Taveter) 5. koha.

Meeste teatesõidus esindas meie valda tublilt noor, valdavalt suusaklubi Jõulu trennipoistest koosnev võistkond koosseisus Silver Salusoo, Romet Sutt, Sander Punkov, Rasmus Sutt.

Üllatuslikult saavutati 25 teatemeeskonna seas väärt 6. koht.

Tulemustega saab täpsemalt tutvuda Eestimaa Spordiliit Jõud kodulehel www.joud.ee

Suured tänu Tahkuranna vallavalitsusele, kes tagas võistkonna transpordi korraldamise, majutuse ning toitlustuse.

Anu Taveter
Tahkuranna Spordikeskuse suusatreener

Vallavalitsuses otsustati:

02.veebruari

- Kinnitada sotsiaalhoolekande ettepanekud (toetuste maksimine)
- Võtta vastu Tahkuranna külas läbiviidav Lennarti kinnistu osaline detailplaneering
- Kinnitada maamaksu vabastuse saajate nimekiri
- Väljastada kasutusluba ehitise osale, Tahkuranna vallale kuuluva Tahkuranna külas Tare kinnistul asuva külakeskuse Tahku Tare maasoojuskütte ja hoonesisese küttesüsteemi paigaldamisel
- Väljastada kasutusluba ehitise osale, Tahkuranna vallale kuuluva Tahkuranna külas Tare kinnistul asuva külakeskuse Tahku Tare vee- ja kanalisatsioonisüsteemi ning elektrisüsteemi paigaldamisel
- Kinnitada Tahkuranna vallas Võiste alevikus Sadama t 13-13 asuva korteriomandi müügingimused esitatud kujul

09.veebruari

- Kinnitada sotsiaalhoolekande ettepanekud (toetuste maksimine)
- Maksta tegevustoetust MTÜ-le Tahkuranna Naisselts külakeskuse Tahku Tare käsitööruumide renoveerimiseks 11 211 krooni.
- Anda nõusolek Võiste alevikus Lepa tn 11 kinnistul langetada kuivanud puud, kusjuures raieõiguse omandaja kohustub:
  - Pidama raietööde käigus kinni tuleohutuse ja töökaitseseeskirjadest;
  - võtma endale vastutuse kahju puhul, mis võib tekkida ebaõigetest raievõtetest või muudest raietöödega seotud tegevustest;
  - koristama puude mahasaagimise käigus tekkinud prahi (oksad, tüved);
  - tekkinud oksad võib põletada tingimusel, et jälgitakse tuleohutusnõudeid;
  - puude saagimisel peab nn ohutsooni piiritlema ohutuslintidega ning jälgima, et kõrvalised isikud ei satuks ohutsooni;

17.veebruari

- Kinnitada sotsiaalhoolekande ettepanekud (toetuste maksimine)
- Toetada lastekoori Pärnu Piigad koosseisus IV Rahvusvahelisest Festivalist SLOVAKIA CANTAT 2010 osa võtvaid Tahkuranna valla elanike registris olevaid tütarlapsi alljärgnevalt:

Laura-Johanna Jõesalu	2000 krooni;
Madli-Ann Jõesalu	2000 krooni;
Jaanika Kersalu	2000 krooni;
Elise Kukk	2000 krooni.
- Mitte maksta Paintballi klubile NastyDog toetust võistlustel osalemiseks
- Väljastada avaliku ürituse korraldamise luba nr 3 MTÜ-le Tahkuranna Kultuuriselts 27.vebruaril 2010 Võiste Rahvamajas **disko** korraldamiseks
- Anda luba DanceAct Tantsustuudiodile lastele suunatud laagri läbiviimiseks Jõulumäe Tervisekeskuses ajavahemikul 27.juuni kuni 03.juuli 2010.aastal
- Nõustuda Tahkuranna vallas Uulu külas **Seljapõllu** ja **Majake** kinnistute katastriüksuste tunnustega 84801:001:1345 ja 84801:001:1346 jagamisega eraldi katastriüksuseks ja määrata katastriüksuste nimed, aadressid ning maa sihtotstarve alljärgnevalt:

Tiigiselja	sihtotstarve üldmaa (017; Üm)	100%
Asfaldi	sihtotstarve üldmaa (017; Üm)	100%
Seljapõllu	sihtotstarve tootmismaa (003; T)	100%
Seljaplatsi	sihtotstarve tootmismaa (003; T)	100%
Seljamaa	sihtotstarve tootmismaa (003; T)	100%
Jõeplatsi	sihtotstarve tootmismaa (003; T)	100%
Kontori	sihtotstarve tootmismaa (003; T)	100%
Majakese	sihtotstarve tootmismaa (003; T)	100%
Tööstuse	sihtotstarve tootmismaa (003; T)	100%
Selja pumpla	sihtotstarve tootmismaa (003; T)	100%
Selja alajaam	sihtotstarve tootmismaa (003; T)	100%
Tööstuse põik	sihtotstarve	
	transpordimaa (007;L)	100%
Tööstuse tee	sihtotstarve	
	transpordimaa (007; L)	100%
Uulu kergliiklustee L9	sihtotstarve	
	transpordimaa (007; L)	100%
Uulu kergliiklustee L10	sihtotstarve	
	transpordimaa (007; L)	100%
- Kinnitada Jaagu tänava teenindusmaa järgmiselt: Tahkuranna vallas, Võiste alevikus, Jaagu tänav T1 – pindala 0,24 ha
Tahkuranna vallas, Võiste alevikus Jaagu tänav T2 – pindala 0,17 ha
Määrata Jaagu tänava maaüksuste sihtotstarbeks transpordimaa (007; L) 100%.
Määrata munitsipaliseeritava maaüksuste nimed järgmiselt:
Jaagu tänav T1
Jaagu tänav T2
- Kinnitada Kaare tänava teenindusmaa järgmiselt: Tahkuranna vallas, Võiste alevikus, Kaare tänav – pindala 0,35 ha
Määrata munitsipaliseeritava maaüksuse nimeks **Kaare tänav**

Määrata Kaare tänava maaüksuse sihtotstarbeks transpordimaa (007; L) 100%.

- Kinnitada Kaasiku tee teenindusmaa järgmiselt: Tahkuranna vallas, Piirumi külas, Kaasiku tee – pindala 3,47 ha
Määrata munitsipaliseeritava maaüksuse nimeks **Kaasiku tee**
Määrata Kaasiku tee maaüksuse sihtotstarbeks transpordimaa (007; L) 100%.
- Kinnitada Kalevi puistee teenindusmaa järgmiselt: Tahkuranna vallas, Reiu külas, Kalevi puistee – pindala 0,44 ha
Määrata munitsipaliseeritava maaüksuse nimeks **Kalevi puistee**
Määrata Kalevi puistee maaüksuse sihtotstarbeks transpordimaa (007; L) 100%.
- Kinnitada Kivi tänava teenindusmaa järgmiselt: Tahkuranna vallas, Võiste alevikus, Kivi tänav – pindala 0,32 ha
Määrata munitsipaliseeritava maaüksuse nimeks **Kivi tänav**
Määrata Kivi tänava maaüksuse sihtotstarbeks transpordimaa (007; L) 100%.
- Kinnitada Käära tee teenindusmaa järgmiselt: Tahkuranna vallas, Piirumi, Käära tee – pindala 0,22 ha
Määrata munitsipaliseeritava maaüksuse nimeks **Käära tee**
Määrata Käära tee maaüksuse sihtotstarbeks transpordimaa (007; L) 100%.
- Kinnitada Käärdi tänava teenindusmaa järgmiselt: Tahkuranna vallas, Võiste alevikus, Käärdi tänav – pindala 0,49 ha
Määrata munitsipaliseeritava maaüksuse nimeks **Käärdi tänav**
Määrata Käärdi tänava maaüksuse sihtotstarbeks transpordimaa (007; L) 100%.
- Kinnitada Maru tänava teenindusmaa järgmiselt: Tahkuranna vallas, Võiste alevikus, Maru tänav – pindala 0,14 ha
Määrata munitsipaliseeritava maaüksuse nimeks **Maru tänav**
Määrata Maru tänava maaüksuse sihtotstarbeks transpordimaa (007; L) 100%.
- Kinnitada Matsi tänava teenindusmaa järgmiselt: Tahkuranna vallas, Võiste alevikus, Matsi tänav – pindala 0,45 ha
Määrata munitsipaliseeritava maaüksuse nimeks **Matsi tänav**
Määrata Matsi tänava maaüksuse sihtotstarbeks transpordimaa (007; L) 100%.
- Kinnitada Pikk tänava teenindusmaa järgmiselt: Tahkuranna vallas, Võiste alevikus, Pikk tänav T1 – pindala 0,04 ha
Tahkuranna vallas, Võiste alevikus Pikk tänav T2 – pindala 0,24 ha
Tahkuranna vallas, Võiste alevikus Pikk tänav T3 – pindala 0,11
Tahkuranna vallas, Võiste alevikus Pikk tänav T4 – pindala 0,12 ha
Määrata Pikk tänava maaüksuste sihtotstarbeks transpordimaa (007; L) 100%.
Määrata munitsipaliseeritavate maaüksuste nimed järgmiselt:
Pikk tänav T1
Pikk tänav T2
Pikk tänav T3
Pikk tänav T4
- Kinnitada Pinda tänava teenindusmaa järgmiselt: Tahkuranna vallas, Võiste alevikus, Pinda tänav – pindala 0,12 ha
Määrata munitsipaliseeritava maaüksuse nimeks **Pinda tänav**
Määrata Pinda tänava maaüksuse sihtotstarbeks transpordimaa (007; L) 100%.
- Kinnitada Ranna tänava teenindusmaa järgmiselt: Tahkuranna vallas, Võiste alevikus, Ranna tänav – pindala 0,29 ha
Määrata munitsipaliseeritava maaüksuse nimeks **Ranna tänav**
Määrata Ranna tänava maaüksuse sihtotstarbeks transpordimaa (007; L) 100%.
- Kinnitada Reiu kooli tee teenindusmaa järgmiselt: Tahkuranna vallas, Reiu külas, Reiu kooli tee – pindala 2,0 ha
Määrata munitsipaliseeritava maaüksuse nimeks **Reiu kooli tee**
Määrata Reiu kooli tee maaüksuse sihtotstarbeks transpordimaa (007; L) 100%.
- Kinnitada Reiusilla tee teenindusmaa järgmiselt: Tahkuranna vallas, Reiu külas, Reiusilla tee – pindala 0,13 ha
Määrata munitsipaliseeritava maaüksuse nimeks **Reiusilla tee**
Määrata Reiusilla tee maaüksuse sihtotstarbeks transpordimaa (007; L) 100%.
- Kinnitada Savi tänava teenindusmaa järgmiselt: Tahkuranna vallas, Võiste alevikus, Savi tänav – pindala 0,07 ha
Määrata munitsipaliseeritava maaüksuse nimeks **Savi**

tänav

- Määrata Savi tänava maaüksuse sihtotstarbeks transpordimaa (007; L) 100%
- Kinnitada Tähe tee teenindusmaa järgmiselt: Tahkuranna vallas, Uulu külas, Tähe tee – pindala 0,11 ha
Määrata munitsipaliseeritava maaüksuse nimeks **Tähe tee**
Määrata Tähe tee maaüksuse sihtotstarbeks transpordimaa (007; L) 100%
- Kinnitada Vaariku tänava teenindusmaa järgmiselt: Tahkuranna vallas, Võiste alevikus, Vaariku tänava – pindala 0,49 ha
Määrata munitsipaliseeritava maaüksuse nimeks **Vaariku tänav**
Määrata Vaariku tänava maaüksuse sihtotstarbeks transpordimaa (007; L) 100%

23.veebruari

- Kinnitada sotsiaalhoolekande ettepanekud (toetuste maksimine)
- Kooskõlastada Orienteerumisklubi West poolt orienteerumispäevakute ja -võistluste läbiviimine Tahkuranna valla territooriumil 2010.aastal
- Algatada Võiste aleviku **Riia mnt 33 kinnistu ja lähiümbruse detailplaneering**, mille eesmärk on kinnistule ehitusõiguse määramine, ning kinnitada selle lähteseisukohad
- Väljastada kirjalik nõusolek **Raimond Lihtmaale** Laadi külas Jõesuu kinnistule külmaveetorustiku rajamiseks
- Väljastada **kasutusluba** Raimond Lihtmaale Laadi külas Jõesuu kinnistule puurkaevu püstitamisel
- Väljastada **kasutusluba** Loghomes OÜ (reg.nr 10900851, esindaja Raiko Gustavson, Uulu külas Selja kinnistule tootmishoone püstitamisel
- Väljastada **kasutusluba** Eesti Energia Jaotusvõrk OÜ-le Uulu külas Majake kinnistule elektriliitumiseühenduse püstitamisel
- Kinnitada 22.02.2010 esitatud projekti “Jõesuu puurkaev” aruanne ning teha väljamakse teostajatele (**OÜ Puurvesi**) **66 099,17 krooni** ja toetuse saajale (**Raimond Lihtmaa**) **1079 krooni** toetuslepingu nr 6-12/12 alusel.

Vallavolikogus otsustati:

25.veebruari

- Võtta vastu Tahkuranna valla 2010.aasta eelarve kogumahuks **27 514 713 krooni**, kulud-tulud tasakaalus, ja kinnitada see vastavalt lisale
  - Umbusalduse avaldamine vallavalitsuse liikmele Henn Ojaveerule kukkus läbi, kuna ei kogutud vajalikku arvu poolthääli
  - Umbusalduse avaldamine haridus- ja kultuurikomisjoni aseesimehele Alo Sinimäele kukkus läbi, kuna ei kogutud vajalikku arvu poolthääli
  - Osaleda Tahkuranna vallas Uulu külas asuva OÜ-le Kalnin (äriregistri kood 10358808) kuuluv 657/10000 kaasomandi osa Uhla kinnistust nr 3685406 (katastritunnus 84801:001:1438; ühiskondlike ehitiste maa 95%, ärimaa 5%) enampakkumisel.
- Vallavalitsusel korraldada osalemine enampakkumisel.

Vallavalitsuse teated

Tahkuranna Vallavalitsus teatab, et algatas oma 23.02.2010.a istungil Võiste aleviku Riia mnt 33 kinnistu ja lähiümbruse detailplaneeringu. Planeeringu eesmärk on kinnistule ehitusõiguse määramine, parkimise lahendamise, tuulegeneraatorite püstitamiseks ehitusõiguse andmine ning keskkonnatingimuste seadmine planeeritava elluviimiseks. Tegemist on max 2 tuulegeneraatoriga, mis on mõeldud oma kinnistu elektrivarustuse tagamiseks. Samuti on detailplaneeringust huvitatud isik avaldanud soovi täpsustada kinnistu piire. Detailplaneeringu algatamise korraldus ning lähteseisukohad on kättesaadavad Tahkuranna valla koduleheküljelt www.tahkuranna.ee alajaotuses Ehitamine ja planeerimine - Detailplaneeringud - Algatatud. Täpsem info telefonil 444 8894 või e-postiga maialiisa@tahkuranna.ee.

Tahkuranna vallavalitsus korraldab üldplaneeringu avaliku arutelu 16.märtsil 2010.a kl 16 vallamajas. Oodatud on kõik asjast huvitatud. Täpsem info telefonil 444 8894 ja www.tahkuranna.ee

Tahkuranna valla eelarve 2010

TULUD 2010

Tunnus	Tulude nimetus	EA 2009.A.	TÄITMINE	EA 2010 I lug	EA 2010 III lug
3000	Füüsilise isiku tulumaks	12 900 000	13 671 806	12 900 000	11 300 000
3030	Maarnameks	750 000	773 989	750 000	750 000
3044	Reklaamimaks	5 000	14 075	5 000	5 000
3200	Riigilõivud	70 000	95 390	70 000	70 000
3220	Tulu haridusalasest tegevusest. LA kohatasu, toitl.	400 000	431 191	400 000	400 000
32209	Muud tulud haridusalasest tegevusest	600 000	629 316	700 000	700 000
3222	Laekumised spordi- ja puhkeasutuste majandusteg	50 000	43 134	50 000	50 000
3225	Elamu- ja kommunaaltegevuse tulud	80 000	103 935	80 000	80 000
3233	Jõu ja renditulud	80 000	89 913	80 000	80 000
3237	Laekumised õiguste müügist - Golfer	355 000	355 361	355 000	355 000
3238	Muu kaupade ja teenuste müük	30 000	33 320	30 000	30 000
32389	Muu toodete ja teenuste müük	35 000	46 842	35 000	45 000
3500000	Rah. Min. õppelaen	90 550	90 554	94 688	94 688
3500001	MV. TP 015018 toet. lüh ja elamine	70 000	82 716	70 000	70 000
4E108	MV. Hajaasustuse veeprogramm	200 000	200 000	200 000	0
3502	KSK Saali püüand	0	0	445 000	453 000
3502	KIK Reiu puurkaevu rauaäärustus	0	0	255 736	255 736
352.e	PR. Comenius	312 432	312 432	78 108	78 108
3500.e	Muudelt residentidelt Kult. K.	30 000	31 403	30 000	30 000
3500.e	KIK Uulu Lasteaed Keskkonnateadlikkus	0	0	0	19 000
3502000	Maj. Min. teede ehitus	371 400	371 400	371 400	371 400
3520017	Tas.f.4 lg.1. Dotatsioon	3 759 000	3 759 000	3 759 000	3 772 000
3520017	Tas.f.4 lg.2 toet.koolilõuna, paikade lüh ete n.	724 780	724 784	724 780	728 663
3520017	Tas.f.4 lg.2 õpetajari	4 336 970	4 338 970	4 336 970	3 907 123
	Kinnisvara müük			0	75 000
3823	Intressi- ja viiviseid muudelt linantsvaradelt	150 000	150 240	70 000	70 000
382510	Kohaliku tertsusega maavarad	15 000	9 596	15 000	15 000
382540	Laekumised erikasutusest	90 000	179 353	90 000	130 000
382530	Metsatulu	5 000	6 005	5 000	5 000
3888	Eespool nimetatamata muud tulud	10 000	1 935	10 000	145 000
388220	Suusatrasid olmejäätmetest	20 000	22 574	20 000	20 000
3888	Suusaklass	60 000	60 000	60 000	60 000
8212	Pangajääk	1 082 866	3 351 995	2 000 000	3 351 995
	Kokku	31 527 020	31 367 689	29 669 258	27 514 713

KULUD 2010

Kood	Kulu liik	EA 2009.A.	Taitmine	EA 2010 I lug	EA 2010 III lug	Investeeringud
0 1111	Volikogu	163 700	146 877	103 400	100 400	0
0 1112	Vallavalitsus	2 723 595	2 705 998	2 646 490	2 649 270	0
0 1114	Reservfond	880 000	0	400 000	930 000	0
0 1330	Muud üldteenused	220 000	236 624	230 000	210 000	0
0 1600	Õppelaen	90 550	85 218	94 688	94 688	0
0 1700	Valitsusektori võla intress	145 000	135 887	100 000	100 000	0
0 3100	Turvalisus	15 000	14 476	15 000	15 000	0
0 4210	Maakorrakidus	327 000	380 285	227 000	227 000	0
0 4510	Vallateed	2 300 000	2 093 956	650 000	650 000	300 000
0 4900	Muu majandus	927 542	871 053	863 500	863 500	90 000
0 5100	Jäätmekäitlus	130 000	103 762	100 000	100 000	0
0 6300	Hajaasustuse veeprogramm	580 000	438 111	665 000	265 000	265 000
0 6300	Veevarustus	681 870	568 506	50 000	50 000	0
0 6300	Uulu tööstusala			0	144 000	144 000
0 6300	KIK Reiu puurkaev			319 672	319 672	319 672
0 6400	Tänavavalgustus	140 000	133 967	140 000	140 000	0
0 6602	Kalmistud	133 400	124 332	129 100	129 100	0
0 7600	Vallaarst	51 500	40 462	47 600	44 600	0
0 8102	KSK	1 483 015	1 386 687	2 093 058	1 995 900	663 158
0 8202	Tahku Tare	409 068	364 302	155 000	237 000	0
0 8202	Võiste Rahvamaja			0	35 000	35 000
0 8107	Noorsootöö	240 100	220 748	224 000	252 258	28 258
0 8201	Võiste raamatukogu	243 800	231 918	234 400	234 400	0
0 8201	Uulu raamatukogu	244 700	213 634	234 400	227 400	0
0 8207	Pätsiplats	24 500	27 176	24 500	24 500	0
0 8300	Oma Leht	89 300	85 252	91 700	82 400	0
0 9110	Uulu Lasteaed	2 849 000	2 682 847	2 961 600	2 976 600	100 000
0 9210	Tahkuranna LAK	4 010 270	3 991 316	3 345 200	3 332 440	0
0 9212	Suusasport	120 000	119 992	120 000	120 000	0
0 9212	Uulu Põhikool	5 167 230	5 035 355	5 348 000	4 888 200	0
0 9212	Comenius	312 432	56 645	340 000	333 895	0
0 9600	Õpilasvedu	412 000	382 000	412 000	382 000	0
0 9601	Pearaha	2 950 000	2 977 793	3 330 000	3 330 000	0
10121	Puuetega inimesed	130 000	109 995	130 000	130 000	0
10200	Vanadekodud	150 000	164 727	170 000	170 000	0
10700	Sotsimaja	1 118 400	1 103 082	176 750	176 750	0
10701	Toimetulekutoetused	404 908	308 006	300 000	295 500	0
10900	Muu sotsabi	354 500	346 258	379 000	379 000	0
10402	Lapsehoiuteenus	109 240	17 400	109 240	109 240	0
208168	Laenu tagasi maksmine	710 000	710 199	770 000	770 000	0
	KOKKU	31 527 020	29 098 582	29 669 258	27 514 713	1 945 088

Seletuskiri Tahkuranna valla 2010. aasta eelarve juurde

Sissejuhatus

Eelarve koosneb tuludest, kuludest ja finantseerimistingutest. Viimaste alla kuulub laenu võtmine, mis suurendab finantskohustusi, teiselt poolt liisingute ja laenu pöhiosa tagasimaksmine, mis vähendab finantskohustusi.

Tahkuranna valla 2010. aasta eelarves on tulude, kulude ja finantseerimistingutete kogumaks 27 514 713.- krooni. Vastavalt eelarve koostamise lähtealustele on vallavalitsuse põhieesmärk eelarve kaudu tagada tingimused valla sotsiaalmajanduslikuks stabiilsuseks ja jätkusuutlikuks arenguks.

2010. a. kulutab Tahkuranna vald investeeringuteks 1 945 088.- krooni, mis moodustab 7,1 % valla eelarve kuludest.

I Tulud

Tulude maht on 2010. aasta eelarves 27 514 713.- krooni. 2009. aasta teise lisaeelarvega kinnitatud tulude maht oli 31 527 020.- krooni.

Tulude eelarve vähenemiseks võrreldes 2009. aasta teisest lisaeelarvest on prognoositud seega 4 012 307.- krooni, seega kogutulude mahu vähenemine on 12,8 %.

Tulude kavandamisel on aluseks tänavune tegelik laekumine, kalkulasioonid ja üliriigilised arengutendentsid, sh. teave menetluses olevast riigieelarvest.

Maksud

Maksudena on laekumisi kavandatud 12 055 000.- krooni, mis moodustab kogutuludest 43,8 %.

Tulumaksu on planeeritud 11 300 000.- krooni, maamaksu 750 000.- krooni ja reklaamimaksu 5 000.- krooni. 2009. aastal oli tulumaksu tegelik laekumine 13,67 miljonit krooni. Seda oli ligi 0,8 miljonit rohkem kui prognoositud. Tulumaksu laekumine oli hea esimesel poolaastal, kuid novembris laekus ainult 950 tuhat krooni. Seetõttu on ka prognoositud tulem 2010. aastal nii väike. Maamaksu tõstmist planeeritud ei ole. Reklaamimaksu laekus 2009. aastal nii palju seetõttu, et üks ettevõtte maksis aasta lõpus kogu oma reklaampinna eest ette.

Kaupade ja teenuste müük

Kaupade ja teenuste müügist on laekumisi kavandatud 1 810 000.- krooni, mis moodustab kogutuludest 6,6 %.

Riigilõivu laekumist on planeeritud 70 000.- krooni. Kohaliku omavalitsuse eelarvesse laekub vallasekretäri toimingutelt võetav riigilõiv, ehitus- ja kasutusloa väljastamise eest võetav riigilõiv ja kauplemislubade riigilõiv. Laekumine liitumislepingutelt 80 000.- krooni. Laekumine õiguste müügil (Golfer) 355 000.- krooni. Laekumine muude kaupade ja teenuste müügil 30 000.- krooni. Laekumine üüri ja rendituludelt 80 000.- krooni. Laekumine spordi- ja puhkeasutustelt 50 000.- krooni. Laekumisi haridusasutuste majandustegevusest on kavandatud 1 145 000.- krooni (lasteaiatoiduraha, tasuline toitlustamine koolis, teistelt omavalitsustelt koolituskulude katteks).

Toetused

2010. aasta eelarvesse on toetusi planeeritud 9 837 718.- krooni. Toetused moodustavad eelarvest 35,8 %.

Rahandusministeeriumist 94 688.- krooni on sihitusega õppelaenude kustutamiseks; Pärnu Maavalitsuselt 70 000.- krooni toetatud töö ja elamine eest; KIK-ilt 255 736.- krooni Reiu puurkaevu rauaäärustussüsteemi ehitamiseks ja 19 000.- krooni Uulu lasteaialastele keskkonnateadlikkuse tõstmiseks. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kaudu 371 400.- krooni teede remondiks ja Siseministeeriumilt 453 000.- krooni Uulu spordikeskuse saali pörand vahetamiseks. Muudelt residentidelt planeeritakse saada 30 000.- krooni toetust. Suusaklassi toetuseks 60 000.- krooni. 78 108.- krooni plaanitakse saada õpilasvahetusprogrammist Comenius. Eelarvest läksid maha toetusle negatiivse vastuse saamise tõttu Uulu pargi rekonstrueerimise toetus ja Reiu tee vee- ja kanalisatsioonitrasside ehituse toetus.

Käesoleva eelnõu järgi on riigieelarvest Tahkuranna vallale tasandusfondi suuruseks planeeritud 8 405 786.- krooni. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kaudu teede remondiks laekuv toetus on arvestatud 2009. a. tasemel.

Muud tulud

2009. aasta eelarvesse on planeeritud nn muud tulusid kokku 3 811 995.- krooni. See moodustab eelarvest 13,8 %.

Intressitulud hoiustelt on planeeritud saada 70 000.- krooni. Laekumist vee erikasutusest on planeeritud 130 000.- krooni, metsatulu 5 000.- krooni, maavarade kasutamisel 15 000.- krooni, saastetasudelt 20 000.- krooni ja eespool nimetatamata muudelt tuludelt 145 000.- krooni. Pangajääk 3 351 995.- krooni. Kinnisvara müügil on planeeritud 75 000.- krooni. Plaanis on müüa Võistes Sadama tn. 13 asuv korter. Pangajääk sisaldab hajaasustuse veeprogrammi ja õpilasvahetusprogrammi Comenius 2009. aastal kasutamata jäänud rahasid. Lisaks sellele jäi kasutamata suurem osa reservfondist ning tuli mõningane ülelaekumine tulumaksust. Arvestades vee erikasutuse laekumist 2009. aastal, on tõstetud 40 000.- krooni võrra laekumist 2010. aastaks. Eespool nimetatamata muude tulude tõus 135 000.- krooni võrra on tingitud Uulu tööstusala projektis osalevate ettevõtete omaosalustasudest.

II Kulud

Kulude üldmahuks koos kapitalikuludega on kavandatud 2010. aasta eelarves 27 514 713.- krooni. Tahkuranna valla 2010. aasta eelarve kulude planeerimisel on arvesse võetud

Seletuskiri Tahkuranna valla 2010. aasta eelarve juurde

(Algus 3. lk)

eelkõige kulutused omavalitsusele seadustega pandud kohustuste täitmiseks ning lepinguliste kohustustega seotud kulutused.

Eelarve analüüs:

Kuluvaldkond	2009 EA	2010 III lugemine	2010 osakaal %
Üldised valitsussektori teenused	4 132 295	3 989 670	34,5
Avalik kord ja julgeolek	15 000	15 000	0,05
Majandus	3 554 542	3 884 500	8,86
Keskonnakaitse	130 000	100 000	0,36
Elamu- ja kommunaalmajandus	2 009 770	2 282 272	3,37
Tervishoid	51 500	44 600	0,16
Vaba- ja vaba-aeg, kultuur ja religioon	2 745 383	3 064 358	31,14
Haridus	15 911 482	15 457 823	56,18
Sotsiaalne kaitse	2 267 048	2 260 490	4,58
Finantseerimine	710 000	770 000	2,8
Kokku	31 527 020	27 514 713	100

01 Üldised valitsemissektori teenused

Siia on kavandatud halduskulud omavalitsusorganite – Tahkuranna Vallavolikogu ja Tahkuranna Vallavalitsuse tegevuseks; muud üldised teenused; kulud Tahkuranna valla osalemiseks omavalitsuste ühistevõttes; reservfond ja valitsussektori võla teenindamine (laenu, intressid, sõiduautode liisingu intressikulud).

Vallavolikogus on 13 liiget ja komisjonid. Eelarvesse on kulud planeeritud 100 400.- krooni.

Võrreldes 2009. aastaga on eelarve vähenenud valimiskulude võrra. Teise lugemise eelselt on vähendatud majanduskulud 3 000.- krooni võrra.

Vallavalitsuses kajastatakse vallavanema, vallasekretäri, sekretäri, pearaamatupidaja, raamatupidaja, planeerimisnõuniku, sotsiaalnõuniku, arendusspetsialisti, keskkonnainvestorite ja ehitusnõuniku töötasukulud. Kui ametnik täidab mitut funktsiooni, siis kulude klassifitseerimisel lähtutakse suurema osatähtsuse põhimõttest. Kui vastavate ametnike majanduskulud pole võimalik tegevusalade kaupa eraldi näidata, siis klassifitseeritakse need kulud vallavalitsuse kuludena. Vallavalitsuse real on 44 770.- krooni parimate sportlaste premeerimiseks ja erinevateks kultuuri- ja vaba aja sisustamise üritusteks. Kokku on eelarvesse vallavalitsuse kulutusi planeeritud 2 649 270.- krooni. Teise lugemise eelselt on lisatud sportlaste toetamise ja kultuuriürituste korraldamise kuludele 2 780.- krooni.

Reservfondi on planeeritud 2010. aasta eelarvesse 930 000.- krooni. Teise lugemise eelselt on sinna lisatud 530 tuhat krooni. Arvestades majandusseisu keerukust, peeti mõistlikumaks jätta reservi suurem summa ja mitte seda aasta algul laiali jagada.

Muud üldised teenused 2010.a. eelarvesse on planeeritud 210 000.- krooni. Siin näidatakse EMOLile liikmemaks ning POL'ile liikmemaks, Pärnumaa Spordiliidu tegevustoetus, maakondlike ühisürituste kulude katmine, PEAKI tegevustoetus ning maakondlike haridus- ja noorsooürituste kulude katmine. Vähenemine 20 tuhande krooni võrra on tingitud sellest, et POL vähendas oma kulutusi ca 14%.

Valitsussektori võla teenindamiseks kulub 100 000.- krooni, see kulub pangalaenu intressideks.

03 Avalik kord ja julgeolek

Kuludena on ettenähtud rahalised vahendid korteri majandamiseks 15 000.- krooni.

04 Majandus

Majanduse kulude alla kuuluvad kulutused maakorraldusele, vallateede korrashoiuks, ja muuks majandusalase tegevuse haldamiseks. 2010. aasta eelarvesse on kokku planeeritud majandusele 1 884 500.- krooni.

Maakorralduse all on arvestatud maade munitsipaliseerimise, maamõõtmise, kergliiklusteedele maade ostmiseks ja notarikuludeks 227 000.- krooni. Jätkatakse üldplaneeringu koostamise Pärnu linna lähiümbruse teemaplaneeringu ja Silla elamute planeeringu eest tasumist.

Vallateede korrashoiu kulud on planeeritud tagamaks aastaringelt valla teedevõrgu ja tänavate korrashoidu, 2010. aasta eelarves kokku 650 000.- krooni. Sellest 350 000.- krooni on kavandatud teede hoolduseks ja 300 000.- krooni teede renoveerimiseks.

Muudeks majandamiskuludeks on planeeritud 863 500.- krooni. Sellest 121 000.- krooni arvutihooldus ja koristaja töötasu, 350 000.- krooni kinnistute-, hoonete- ja ruumide majandamiskulud, 170 000.- krooni rajatiste majandamiskulud. Teise lugemise eelselt on vähendatud rajatiste majandamise kulud 90 tuhande krooni võrra ja tõstetud see summa investeeringuteks. Investeering kulub Uula kinnistul asuva Uulu lasteaiahoone katuse- ja vihma-veetorustike kandekonstruktsioonide tugevdamisele. Eelarvest läks maha Uulu Pargi rekonstrueerimine. Uulu tööstusala – lisada eelarvesse projekteerimine 144 000.- krooni.

05 Keskkonnakaitse

Kulutused on planeeritud jäätmeäitlusele 100 000.- krooni.

06 Elamu- ja kommunaalmajandus

Elamu ja kommunaalmajanduse alla kuuluvad kulud veevarustusele, tänavavalgustusele, elamu- ja kommunaalmajanduse haldamisele ning heakorrale. 2010. aastal on selleks kokku planeeritud 928 272.- krooni.

Veevarustuse kuludeks on planeeritud 634 672.- krooni, millest 265 000.- krooni hajaasustuse veeprogrammidele, mis on 2009. a. kasutamata jäänud raha (2010. aastaks planeeritud osa on enne eelarve teist lugemist välja võetud), 50 000.- krooni veevarustuse majanduskuludeks ja KIK-ist koos oma-finantseeringuga 319 672.- krooni Reiu suurkaevu rauaärastusele. Eelarvest on enne teist lugemist välja võetud KIK-ist toetuseta jäänud Reiu tee vee- ja kanalisatsioonitrasside ehitus.

Tänavavalgustuse kulude all on arvestatud 140 000.- krooni majanduskuludeks. Investeeringud on arvestatud läbi teedeehituse kulutuste.

Kalmistute hooldamiseks on eelarveprojekti 129 100.- krooni, millest 79 100.- krooni personalikuludeks ja 50 000.- krooni inventarile, rajatiste majandamiskuludeks ja Pärnu linnale Uulu kalmistu hoolduskuludeks..

Pätsiplatsi hooldamiseks 24 500.- krooni.

07 Tervishoid

Kulud on ettenähtud valla perearsti majanduskulude ja personalikulude katmiseks summas 44 600.- krooni. Enne teist lugemist on vähendatud 3 tuhande krooni võrra majanduskulud.

08 Vaba- ja vaba-aeg, kultuur

Selle tegevusalala all näidatakse kulutused spordile, vabaajale, kultuurile ja noorsootööle. Kultuuri halduskulude eesmärgiks on avalike raamatukogude ülalpidamiskulude katmine, kohaliku kultuuri edendamine, ülevallaliste ja piirkondlike kultuuriürituste toetamine, laste sportlik kasvatus, vallalehe toimetamine. Kulude kogumahuks on 2010. aasta eelarvesse planeeritud 3 064 358.- krooni.

Uulu Kultuuri ja Spordikeskuse (KSK) eelarve on 1 995 900.- krooni. Kulutused on ette nähtud KSK juhataja, treenerite ja ringjuhtide töötasudeks, seda 706 400.- krooni, saalipõrandale 566 000.- krooni, Jõulumäe toetuseks 30 000.- krooni ja 693 500.- krooni majandamiskuludeks, milledeks on inventari soetamine, administreerimiskulud, koolitus- ja lähetuskulud, sõidukite majandamine, erinevad üritused, külade ja seltside toetamine, spordiürituste läbiviimine jne. Enne teist lugemist on vähendatud saali põranda vahetuseks kuluvat summat 97 158.- krooni võrra. Esimesele lugemisele esitatud eelarves oli ekslikult sees üleelmise taotluse kulud. Viimase taotluse eelselt võetud parim pakkumine oli eelpool nimetatud summa võrra väiksem.

Uulu raamatukogu kuludeks on planeeritud 227 400.- krooni. Selles sisaldub raamatukogu juhataja töötasu, raamatute ja ajakirjanduse tellimine, bürookulud, koolituskulud ning inventari kulud. Enne teist lugemist on vähendatud ruumide ülalpidamiskulutusi 7 tuhande krooni võrra.

Võiste raamatukogu eelarveks on kavandatud 234 400.- krooni. Eelarvesse on planeeritud raamatukogu juhataja töötasud, koolituskulud, kütte- ja elektrikulud, raamatute ja ajakirjanduse tellimine ning kulud inventarile.

Ringhäälingu- ja kirjastamisteenuste – Oma Leht eelarves – kokku 82 400.- krooni - kajastuvad vallalehe trükkimine ja tööjõukulud. Enne teist lugemist on eelarves vähendatud 9 300.- krooni võrra majanduskulud, ehk trükkimise kulud. Noorsootöö kuludeks on planeeritud 252 258.- krooni, see sisaldab personalikulud 146 000.- krooni, liikmemaks 2 000.- krooni ja majandamiskulud 76 000.- krooni. Enne teist lugemist lisandus sinna 28 258.- krooni ruumide rekonstrueerimiseks saadud toetust (laekus 2009. a.) koos omafinantseeringuga.

Tahku Tare kuludeks on planeeritud 237 000.- krooni, millest 175 000.- krooni on projektide omafinantseeringuteks ja 62 000.- krooni tegevustoetuseks. Enne teist lugemist on eelarvesse lisatud 82 000.- krooni. Eelarve sisaldab PRIA meede 3.2 toetuse ja LEADER toetuste kaasfinantseeringuks makstavat tegevustoetust ca 145 000.- krooni, 30 000.- krooni intressi tasusid, ca 42 000.- krooni palgakulud ja 20 000.- krooni muid kulud.

Võiste rahvamaja kuludeks lisada eelarve teise lugemisega 35 000.- krooni seoses hoone projekteerimisega.

09 Haridus

Hariduskulude eesmärgiks on kindlustada valla koolides riiklike õppeplaanidega ettenähtud põhiharidus, tagada vajadustele vastav arv kohti lasteaedades ning tingimused lastele alushariduse omandamiseks, õpilaste sõidusoodustus sõiduks kooli ja koju, eelistades valla koolide teeninduspiirkonnas õppijaid, samuti ülekanded teistele linnadele-valdadele nende laste eest, kes õpivad teistes koolides ning kulutused huviharidusele.

Hariduskuludeks on 2010. aasta eelarve eelnõus planeeritud 15 457 823.- krooni. Tahkuranna valla eelarvest moodustavad kulutused haridusele 53,76 %.

Hariduskulude eelarvest kaetakse koolide pedagoogilise personali tööjõu- ja koolituskulud, osalised kulud õpikutele ja õpilastele ning investeeringutele ja koolitoidu kulud. Uulu Lasteaeda on planeeritud 2 976 600.- krooni. Eelarve sisaldab administreerimis-, koolitus-, hoonete majandamise-, sõidukite-, inventari-, toiduainete-, meditsiini- ja õppevahendite kulud. Investeeringuid planeeritud ei ole. Eelarve sisaldab 100 000.- krooni lasteaia laiendusprojekti koostamiseks. Enne teist lugemist on eelarves vähendatud 15 000.- krooni toitlustuskulud ning lisatud 11 000.- krooni kultuuri ürituste korraldamiseks ja 19 000.- krooni keskkonnateadlikkuse tõstmise projektile. Tahkuranna Lasteaed Algekoolile on planeeritud 3 332 440.-

krooni.

Eelarve sisaldab tööjõu-, administreerimis-, lähetuse-, koolituse-, hoonete majandamise-, inventari-, toiduainete-, meditsiini-, õppevahendite kulud. Teise lugemise eelselt on eelarvet vähendatud 12 760.- krooni võrra. Enam kui 50 000.- krooni võrra on vähenenud personalikulud. Lisatud on 10 000 krooni koolituskulud, 1 500.- krooni lähetuskulud, 10 000.- info- ja kommunikatsiooni tehnoloogiale ja 18 000.- kultuuriüritustele. Viimane neist sisaldab laulukonkursi Simbi-Rimbi korraldamist ja kohustusliku ujumiskursuse korraldamist. Lisaks on 75% direktori palgast tõstetud õpetajate palga reall (riik tasub TLA direktori palgast vaid 0,25 kohta).

Uulu Põhikoolile on planeeritud 4 888 200.- krooni. Eelarve sisaldab veel administreerimis-, koolitus-, hoonete majandamise-, sõidukite-, inventari-, toiduainete-, meditsiini- ja õppevahendite kulud. Investeeringuid planeeritud ei ole. Eelarve teise lugemise eelselt on vähendatud Uulu Põhikooli eelarvet 459 800.- krooni võrra. Sellest 344 800.- krooni palgakelt. Sellest omakorda 100 000.- krooni moodustab riigi poolse eraldise vähenemine (tarifikatsioonid), 156 500.- krooni töökoormuste vähendamine (kõõgis kõigil kolmel töötajal 1 kuu palgata puhkust ja veel kolme töökoha koormuse vähendamist 0,25 koha võrra) ning 88 300.- krooni kokkuhoidu maksudelt. Lisaks on vähendatud 115 000.- krooni majanduskulud, aluseks on võetud 2009. a. tegelikud kulud.

Comenius ehk õpilasvahetusprogrammi kulutusteks koos 2009. a. jäägiga on planeeritud 333 895.- krooni. Aasta vahetusel selgus projekti täpne jääk, seetõttu on alget summat 6 105.- krooni võrra vähendatud.

Õpilasveole on kavandatud 382 000.- krooni. Teise lugemise eelselt on seda rida vähendatud 30 000.- krooni võrra. Põhjuseks see, et Maavalitsuses mahutati Rae elamu juures hommikuti käiva bussiliini kulud üldisesse mahtu sisse.

Õpilaspõhise all kajastatakse kulud õpilaste kohta, kes käivad väljaspool valda asuvates huvialakoolides, koolides ja lasteaedades. 2010. aastaks planeeritud eelarve kogusumma on 3 330 000.- krooni

Suusaspordile ehk suusaklassile on kavandatud 120 000.- krooni. Kulutusi tehakse vaid siis, kui on kindel suusaklassi rahastus Suusaliidu poolt.

Õppelaenu makseteks on kavandatud 94 688.- krooni.

10 Sotsiaalne kaitse

Sotsiaalse kaitse kulude all arvestatakse kulutusi hoolekandeaustustele, ostetud teenuseid hooldekodudest, kõiki kindla ja ühekordse iseloomuga sotsiaaltoetusi, sotsiaalse kaitse alase tegevuse haldamist. 2009. aasta eelarves on neid kulutusi planeeritud kokku 1 260 490.- krooni.

Puuetega inimeste sotsiaalhoolekande asutuste eelarves arvestatakse kulutusi hooldekodudest lepingute alusel ostetud teenustele. Planeeritud eelarve on 170 000 krooni.

Muu puuetega inimeste sotsiaalse kaitse eelarves toetused puuetega inimestele ja nende hooldamiseks kokku 130 000.- krooni.

Lastehoiuteenus 109 240.- krooni.

Riiklikuks toimetulekutoetusteks on 2010. aasta eelarvesse planeeritud 295 500.- krooni. Teise lugemise eelselt vähendati kulutusi 4 500.- krooni võrra. Toimetulekutoetuse rida on korrigeeritud aasta vahetusel selgunud 2009. a. jäägi võrra. Sotsiaalrajatiste eelarvesse on planeeritud 2010. aastal 176 750.- krooni, millest 28 250.- krooni kulub personalikuludeks.

Muiks sotsiaalseks kaitseks on eelarvesse planeeritud 379 000.- krooni, see kajastab sünni- ja matusetoetusi, muid sotstoetusi ja majanduskulud. Seoses iibe tõusuga on planeeritud eelarvesse suurem sünnitoetuse maht kui 2009. a. ja riigipoolse matusetoetuse kadumise tõttu suurendatud valla poolt makstavat matusetoetust.

III Finantseerimistehingud

Finantseerimistehingutena on kajastatud pangalaenu 770 000.- krooni tagasimaksmise vahendid.

Karel Tõlp
Vallavanem

Viiu Jürgenson
Pearaamatupidaja

Teadmiseks!

Teeme Ära tänavuse teona toimub laupäeval, 1. mail üle-eestiline talgupäev.

Sel päeval on kõik eestimaalased oodatud korraldama ja osalema erinevatel talgutel, et vajalikud tööd ühisel jõul ära teha.

Vaata ja registreeri oma talgud
<http://www.teemeara.ee/>

ETTEVÖTJATE RUBRIIK:

Lume taltsutamine Tahkurannas

Ei mäletagi nii lumerohkete talve, kus lume lükkamisega on hakanud lumetõrjutajatel probleemid tekkima: teed kitsad, lumi ei mahu ära, hanged kõrged, tee servas peidus olevad takistused, jne.

Oleme harjunud sellega, et talvisel ajal meie piirkonnas lumi kuigi paks ei ole ja lume sahkamise ajal on see alati kenasti tee äärde ära mahtunud.

Tänavune talv on aga teistsugune, lund ei ole enam kuhugi panna. Tee ääri üritatakse laiemaks lükata, aga tihti peale on seal peidus juba muud takistused, mis lõhuvad lume sahkajate masinaid ja see on probleemne. Sahekajate tavapärased sahad hakkavad antud olukorras väikesteks jääma ja oleks vaja uusi ja suuremaid, aga see on juba kallis investeering ning kui järgnevad talved on taas lumevaesed, siis ongi küsimus, mida selle suure ja kalli sahaga peale hakata.

Tahkuranna piirkonda, kus lumetõid teostab OÜ Lentsius, sai toodud aga lumepuhur. Mõni nimetab seda masinat ka lumelinguks.

See masin on rohkem tuntud Skandinaaviamaades, kus lund on rohkem kui meil Eestis. Pildil olev lumepuhur on Eesti toode ja hetkel ongi katsetus, et kuidas meie tingimustes masin hakkama saab?

Ja lumepuhur saab hakkama, teepind saab puhtaks, lumi ei tee teid kitsamaks ja ei tõsta valde kõrgemaks, vaid lumi lennatakse teelt kaugemale.

Kasutuses olev lumepuhur lennatab lume kuni 10 m kaugusele ja on suuteline kuni 60 cm lumest läbi minema. Kuigi lumepuhur on lihtne masin ja ehituselt mitte midagi erilist, siis millegipärast selle masina töö köidab inimeste tähelepanu, ju vist ikka see vaatepilt, kuidas lumi taevapoole lendab.

Lennart Sünt-Mengel

VL Tahkuranna tegevusest vallavolikogus

Viimase volikogu istungi päevakorda olime esitanud VL Tahkuranna poolt eelnõu umbusalduse avaldamiseks vallavalitsuse liikmele Henn Ojaveerule ja volikogu haridus- ja kultuurikomisjoni aseesimehele Alo Sinimäele.

Umbusalduse avaldamise põhjuseks toores sekkumine Uulu kooli tegevusse. Otsitakse võimalusi lahti kangutada kooli direktor, kellele on esitatud mitmeid ultimatiivseid nõudmisi ametist lahkumiseks. Põhjuseks tuuakse suutmatust juhtida kooli, kuigi viimane üheksa aastat pole probleeme olnud. Mida siis veel ette heidetakse? Keegi kuskil olevat kaevanud, et eelmise aasta kooli lõpuksamisel võis esineda rikkumisi. Eksamist on möödunud varsti aasta, kus siis seni „silmad“ olid? Selle põhjusega on tiritud ka õpetajaid ülekuulamistele. Koolis on tekitatud Henn Ojaveeru ja Alo Sinimäe osalemisel õhkkond, kus pingete kuhjumise tõttu on paljude õpetajate tervis oluliselt halvenenud. Nimetatud isikud on nõudnud koolipersonali koondamist nimetades konkreetseid ametkohad, mida tuleb koondada. Seda on teinud eriti Alo Sinimäe paljude inimeste juuresolekul, volikogu istungil aga väidab ta, et midagi sellist pole olnud. Kui on vaja vähendada kooli eelarvet, teeb konkreetseid ettepanekuid kuluartiklite lõikes kooli direktor. Seda ei saa teha keegi väljapoolest.

Küsisin volikogu istungil volikogu esimehelt kas VL Koostöö on lubanud VL Külaleele kooli direktori koha koalitsioonileppe sõlmimise nimel. Vastuseks teatas ta, et midagi sellist ei ole olnud. Eks aeg näita, kus tõde.

Umbusaldusavaldus kukkus läbi, võimuliidu liikmed on korralikud kasutäitjad.

Eeri Tammik
volikogu liige

Interneti turunduse koolitus Tahkurannas

Leader tegevusgruppides toimunud internetiturunduse teemalised koolituspäevad valmistavad positiivseid üllatusi nii osalejatele kui ka koolitajatele endile.

19. veebruaril toimus Tahkuranna vallas tasuta internetiturunduse seminar, kus tutvustati internetiturunduse võimalusi ja anti väikeid praktilisi näpunäiteid, kuidas oma veebilehe abil internetis paremini turundada. Seminaril osalejad said teada, et internetiturunduse ülesandeks on külastajate toomine kodulehele ja saanud külastajate käitumise mõjutamine soovitud suunas. Internetiturunduse viis kõige paremat omadust on mõõdetavus, madal hind, täpsus, kiirus ja paindlikkus. Kuidas panna koduleht müüma, kümnest nõuandest ühe tooksin siin välja: eesmärk on kutsuda esile sinu poolt soovitud tegevust, veenda potentsiaalset klienti toote või teenuse kasudes ning lõpptulemus on tehingu tegemine.

Kogemuste pagas sai täiendust loodetavasti mõlemapoolselt ja sellele aitas kaasa soe ja meeldiv õhkkond.

Koolitajate muljeid: Eve: “Rõõm oli näha teemast huvitatud ettevõtjaid ning huvilisi, kes kuulasid, küsisid ja kirjutasiid üles huvipakkuvat ja vajalikku informatsiooni. Hea koolituspäev annab kogemusi ja teadmisi mõlemale poolele, sain juurde ideid ja teemasid uuteks seminarideks, mida rakendan kindlasti juba järgmistel kordadel.

Kokkuvõtteks võin öelda, et internetiturundus on huvitav valdkond, mida võib igaüks proovida. Alguses ehk niisama põhitöö kõrvalt, aga peagi näed, et asjad hakkavad paremuse suunas liikuma”.

Merlis: “Uskuge või mitte, kuid alati igal koolituspäeval üllatun ma rõõmsalt, kui näen saalis või

klassiruumis võtmas isteda daame ja härrasid, kel vanus juba üle 60 aasta. See ei tähenda, et nooremaid huvilisi poleks, pigem vastupidi, huvilisi jagub igast vanusest ja ettevõtlusvaldkonnast. Mis puudutab publikut ja eriti vanemaid kuulajaid, siis vesteldes ja saalis esitatavate küsimuste põhjal saad aru, et nad on asjast väga huvitatud ja oskavad ning julgevad kaasa rääkida”.

Tegeledes internetiturundusega järjepidevalt kasvõi väikeste sammudega, on sul võimalik võita paljude klientide usaldus ja rahulolu ilma, et sa peaksid muretsema ettevõtte asukoha või algkapitali pärast. Arvan, et see on ka üks põhjustest miks paljud maaettevõtjad on otsustanud osaleda sellel seminaril ja täiendada ennast koolitusel osalejate arvamused:

No nii! Olen seda meelt, et iga koolitus annab mulle kindlasti midagi juurde. Kahjuks pole mul oma kodulehte ja ei saa uusi teadmisi kuskil rakendada. Aga oli tore ja kindlasti hariv päev.

Praktiline ja meeldiv seminar, kus sain kaasa palju kasulikke nõuandeid. Eve ja Merlise ettekanded olid vahetud ja kaasahaaravad. Sain hulgaliselt ideid, kuidas kodulehte efektiivsemaks muuta ja paremini müüa. Soovitan seda seminari kõigile, kes soovivad internetis oma tooteid või teenuseid müüa. Aitäh!

Suur tänu meie silmaringi avardamise eest ja soovin jõudu uute nippide leidmiseks ja nende propageerimiseks.

See oli vägagi huvitav ja suhteliselt arusaadavalt läbiviidud seminar, mille sarnaseid võiks teha korraldada.

Tiiu Sommer

Kurgikasvatus Tahkurannas raamatusse

MTÜ Tahkurandlane Tahkuranna rahvast üles kirjutama ja kirja panema kurgikasvatamisega seotud lugusid (kasvatamine, sordid, turustamine, lood Leningradi, Riia ja teistel turgudel käimisest ning erilised vahejuhtumid ja laulud) ja üles otsima tollel ajal tehtud pildid järgmise ajaloo raamatu jaoks.

Kirjutatud lood ja leitud fotod palume tuua Tahkuranna Vallavalitsusse Tiiu Sommeri kätte.

Lugusid saab saata ka e-kirjaga aadressil: tiiu.sommer@tahkuranna.ee.

Fotodest teeme koopia ja originaali saate tagasi.

MTÜ Tahkurandlane

Toimetulekutoetuse taotlejatele

Kellele makstakse

Toimetulekutoetust on õigus saada üks elaval isikul või perekonnal, kelle kuu netosissetulek pärast eluasemekulude tasumist on alla kehtestatud riikliku toimetulekupiiri. Toimetulekupiiri kehtestamisel on lähtutud minimaalsetest tarbimiskuludest toidule, riietusele ja jalanõudele ning muudele kaupadele ja teenustele esmavajaduste rahuldamiseks.

Mis on toimetulekupiir?

Toimetulekupiiriks nimetatakse summat, mis on vajalik minimaalseks igapäevaseks äraelamiseks ühe kuu jooksul. Toimetulekupiir sõltub inimeste arvust perekonnas. Toimetulekupiiri määr 2010. aastal on **1000 krooni** kuus üksi elavale isikule või perekonna esimesele liikmele ning järgnevatele liikmetele 80% sellest ehk **800 krooni**.

Pere suurus

Perekonna koosseisu loetakse toetuse taotlejaga abielus või vabaabielus olevad isikud, nende ülalpidamisel olevad lapsed ja vanemad või teised koos elavad ja ühise majapidamisega isikud.

Perekonna koosseisu arvatakse ka perest ajutiselt eemalviibivad päevases õppevormis õppivad õpilased ja üliõpilased juhul, kui nende alaline elukoht rahvastikuregistri järgi on samal aadressil, kus elab kõnealune pere.

Sissetulekud

Arvesse võetakse kõigi pereliikmete eelmisel kuul saadud sissetulekud, millest on maha arvatud tulumaks ja/või elatis (alimendid). Sissetulekute hulka ei arvata toimetulekutoetust; ühekordeid sotsiaaltoetusi; puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse alusel makstavaid toetusi, v.a. puudega vanema toetus ja hooldajatoetus; riigi tagatisel antud õppelaenu; tööturukoolituses osalemise korral makstavat sõidu- ja majutustoetust.

Kui toetuse taotleja ei oma igakuist regulaarset sissetulekut, võetakse toimetulekutoetuse taotlemisel arvesse tema eelneva kuu keskmine sissetulek.

Üksikvanematele

Üksi lapsi kasvatavad vanemad, kellel on õigus saada teisel vanemalt lapsele elatisraha, peavad selle kohtu kaudu välja nõudma ning toetuse taotlemisel esitama täitevameti tõendi elatisraha suuruse kohta.

Eluruum

Toimetulekutoetuse määramisel võetakse arvesse alalise eluruumi alalised kulud normpinna ulatuses. Toetuse taotleja peab esitama dokumendi, mis tõestab tema õigust eluruumi kasutada (üürileping, ostuleping, erastamisleping vms). Iseseisvaks eluruumiks ei loeta toa osa või teise toaga ühise sissekäiguga seotud tuba, samuti kaudselt kätavat tuba või abiruumi (nt koridori).

Normpinnaks loetakse eluruum, mille tubade arv on võrdne elanike arvuga. Kui tubasid on rohkem kui elanikke, loetakse normpinnaks 18 m² iga elaniku kohta pluss 15 m². Üksi elavatele pensionäridele lubatakse normpinnaks arvestada kuni 51 m².

Tähelepanu: VÕLGNEVUSI TOIMETULEKUTOETUSEST EI KAETA

Toimetulekutoetuse taotlemine

Toimetulekutoetuse saamiseks tuleb igakuiselt enne 20. kuupäeva esitada avaldus sotsiaaltöötaja juures. Avaldusele lisada eluasemekuludisid tõendavad dokumendid. Esmakordsel pöördumisel tuleb esitada kõigi pereliikmete isikud tõendavad dokumendid; pensioniraamat; eluaseme kasutamise leping; töötutel töötukassast antud dokumendid; täitevameti tõend alimientide saamise kohta; üle 16-aastaste laste koolitõendid, mida tuleb uuendada iga õppeaasta alguses.

Klaudi Tints tel . 4448896; 5084640

Maakonna bussiliin nr 71

Alates 1.märtsis 2010 on maakonnas juures üks bussiliin ja see peaks rõõmustama kõiki Tahkuranna valla inimesi, kes kasutavad sõiduks liinibussi.

Nimelt igal tööpäeval sõidab lisaks praegu käigusolevatele liinibussidele veel üks liinibuss Pärnu ja Võiste vahel. Pärnu Maavalitsus on sõlminud lepingu M.K.Reis-X OÜ-ga, kes teenindab maakonna bussiliini nr 71.

Bussi sõidugraafik on selline:

Kellaag	km	km	PEATUS	km	Kellaag
17,20	-	-	PÄRNU	26	18,25
17,25	3	3	PÄRNI DU	23	18,19
17,27	5	2	RAEKÜLA	21	18,17
17,29	7	2	LINNAPIIR	19	18,15
17,33	10	3	RAE	16	18,12
17,35	12	2	REIJI KOOL	14	18,10
17,36	13	1	REIJI TEE	13	18,09
17,40	16	3	UULU	19	18,05
17,42	18	2	KÕRGI-KAIDA	8	18,03
17,45	21	3	METSÄKÜLA	5	18,00
17,46	22	1	RAUDE KA	4	17,59
17,48	24	2	TAHKURANNA	2	17,57
17,50	26	2	VÕISTE	-	17,55

Siseriiklikud metsatoetused erametsaomanikele 2010. aastal

Siseriiklikud toetused on riigieelarvest finantseeritavad erametsanduse toetused erametsanduse edendamiseks.

2010 a toetatakse järgmisi tegevusi:

TOETUSLIIK	TOETUSE MÄÄR	TOETUSE KESKISE KÄIKMISE TAHTAJA
erametsaomanike metsa inventeerimise ja metsamajanduskavade loomise toetus	Metsa inventeerimise toetuse määr 2009. a. oli ja 2010. a. on kuni 100% metsa inventeerimise kuludest, kuid mitte vähem kui 190 krooni inventeerimise eest ja 1 hektari kohta (2009. a. a. 512 (51)). Metsa inventeerimise toetuse määr loomise metsamajanduskava koostamisega on kuni 100% (kõikud kuldused, kuid mitte vähem kui 248 krooni inventeerimise eest ja 1 hektari kohta (2009. a. a. 512 (51)).	15. märts 13. august 19. detsember
metsa uuendamise toetus	1) metsakultuuride uuesti istutamise (v.a. istutusmaterjali) toetamine kuni 80% dokumendide (plaanide, ajakirjanduse, kogutud materjali, andmete põhjal) ja 2) koonni istutamise metsamajanduskava koostamisega (v.a. istutusmaterjali) toetamine kuni 100% (kõikud kuldused, kuid mitte vähem kui 2000 krooni hektari kohta); 3) metsaistutamiseks on toetuse määr kuni 2000 krooni hektari kohta; 4) kuni kolme aasta vanuse metsakultuuri, sh looduslikult uuenenud metsamassi oleva metsakultuuri loomiseks on toetuse määr kuni 1500 krooni hektari kohta kalendri aastal.	15. juuni 19. november
pärandkultuuri säilitamise toetus	Kuni 80% toetuse määr kuni 10000 krooni hektari kohta, sh kuni 5000 krooni hektari kohta, sh kuni 10000 krooni hektari kohta kalendri aastal.	15. märts
välisriikidega sõlmimise toetus	Vastavalt lepingule.	Kogu aasta vältel

Täpsem info toetuste kohta SA Erametsakeskuse kodulehel www.eramets.ee

Lisaks eelpool toodule toetatakse ka erametsaomanike nõustamist ning koolitamist. Erametsaomanike nõustamisega tegelevad atesteeritud metsakonsulendid ning metsaühistud. Konsulendid tegelevad erametsaomanikuga individuaalselt ning metsaühistud korraldavad rühmanõustamisi. Igale erametsaomanikule on ette nähtud 15 tundi tasuta nõuannet aastas. Pärnumaal tegutsevate konsulentide kohta saab infot SA Erametsakeskuse kodulehelt www.eramets.ee, samuti võib küsida infot metsaühistust.

Pärnumaal tegutsevad metsaühistud:

MTÜ Vädra metsaühing

MTÜ Kikepera metsaühingu

MTÜ Seenemetsa

MTÜ Saarde erametsaühing

MTÜ Pärnumaa metsaomanike selts

MTÜ Halinga metsaomanike selts

Metsaühistute kontaktid SA Erametsakeskuse kodulehel www.eramets.ee

Emakakaela vähi esinemissagedus ja ennetamise võimalused

Emakakaela vähi sagedus on viimastel aastatel hüppeliselt tõusnud, jõudes naistel sageduselt teiseks vähkkasvajaks rinnanäärmevähi järel ning tabades aina nooremaid naisi.

Igal aastal haigestub emakakaelavähki Eestis keskmiselt 160 naist

Emakakaelavähk on naistel esinevatest günekoloogilistest pahaloomulistest kasvajatest esinemissageduselt teisel kohal

Eestis haigestuvad naised emakakaelavähki neli korda sagedamini ja surevad viis korda sagedamini kui Soomes. 2000. aastal suri emakakaelavähki Eestis 72 naist – 6 naist kuus!

Eestis teostatakse emakakaelavähi avastamiseks rutiinselt PAP teste günekoloogiliste läbivaatuste raames, ent sellele vaatamata ei ole emakakaelavähi esinemissagedus erinevalt teistest riikidest viimase 25 aasta jooksul langenud.

Emakakaelavähi haigestuvad peamiselt nooremad naised

Enamik haigusjuhtudest diagnoositakse vanuses 30–50 aastat; see on vanus, kus naised käivad tööl, hoolitsevad perekonnast eest või teevad mõlemat. Seega on kogu eluaastate kaotus proportsionaalselt suurem kui hilisemas vanuses avalduvate vähkide puhul ning selle mõju ühiskonnale tervikuna oluliselt sügavam.

Emakakaela vähi tekitaja on inimese papilloomiviirus. Viirus on väga laialt levinud ja kergesti nakkav. Papilloomiviirus kandub edasi seksuaalvahekorra teel või intiimpiirkonna nahk-naha kontakti kaudu. Enamusel inimestest on immuunsüsteem piisavalt tugev, et nakkusest võitu saada. Viirusele soodsate tingimuste korral jääb viirus organismi püsima ja muudab nor-

maalsed rakud kasvajakudeks. Enamasti emakakaela vähi varajastes staadiumites sümptomid puuduvad. Papilloomiviiruse 2 tüve HPV 16 ja HPV 18 on peamised emakakaela vähi tekitajad.

Emakakaela vähi teket on võimalik suures osas ennetada õigeaegse papilloomiviiruse vastase vaktsiini kasutamisega. Vaktsineerimine HPV 16 ja HPV 18 vastu aitab ennetada üle 70% kõikidest emakakaelavähi juhtudest. Vaktsineerimist võib alustada kümnendast eluaastast. Parimad tulemused saavutatakse vaktsineerimisel enne suguelu algust. Vaktsineerimist teostatakse kolmel korral kuue kuu jooksul.

Vaktsineerimine koos regulaarse naistearsti kontrolliga tagab parimad võimalused emakakaela vähi ennetamiseks.

Uuskodude haljastusest ehk aeg pidada plaani

Viimase iseseisvusaja jooksul on väga paljud eesti perekonnad suutnud rajada (osta!) omale uue kodu. Ka korter korrusmajas või ridaelamus on kodu. Aga kui paljud võivad uhkusega öelda, see ongi minu KODU. Mis teeb kodust tõelise kodu? Igal on muidugi sellest oma arusaam ja nii peabki olema. Lääneliku kultuuriruumi, kuhu me ka kuulume, mõistes ei ole kodu siiski betoonkarp või puitkarkassil kergehitus keset tühermaad. Kodu juurde peab kuuluma siseruumide loomuliku jätkuna õu ja aed, terrass ja veranda, kus krundi iga ruutmeeter kajastab omaniku taotlusi ja pakub talle võimalust nautida põhjamaise looduse ilu läbi aastaegade. Just nimelt läbi aastaegade! Kurtmine, et meil on lühike kehv kolmeviltsat suusailma, ei ole väga asjakohane aiakujunduses. Kõik aastaajad on kaunid ja aed peab laskma sel välja paista. Ei tahaks küll mitte kellelegi hakata etteheiteid tegema, kuid raske on aru saada loogikast, kus maja ehitamiseks on leitud miljon, aga aiakujunduseks 20 000 on juba ületamatu summa. Ja see tõttu on piiratud parimal juhul elupuuehki (mis ei ole sugugi odav lahendus!) ja muruga. Talv on õige aeg plaanide pidamiseks ja võimaluste kaalumiseks ning lahenduste otsimiseks, kuigi enamikule meist võib tunduda praegune pime ja märg aeg olevat kohatu unistamiseks, milline võiks näha välja minu aed järgmisel

suvel. Aga kevad tuleb äkki ja siis võib jääda kõik lootusetult hiljaks, nii istikute varumine, muru rajamine (mis oleks soovitatav teha juba aprillis!) ja kevadel võivad puududa ka majanduslikud võimalused, kui sellele pole varem mõeldud. Kõige lihtsam on muidugi tellida tunnustatud maastikuarhitektilt täiuslik aiaplaan ja see lasta ellu viia. Sellist lahendust aga vist kõik endale ei saa lubada.

Julgaksin tuginedes oma kogemustele välja pakkuda mõningaid põhitõdesid, mida tasuks jälgida:

1. Aed tasuks planeerida nii, et puud saavutavad oma projektsuuruse 10–20 aasta pärast ja põõsad 5 aasta pärast. Nukker on vaadata aiaplaani, kus keset lagedat ala on istutatud väike tammeke, mis saavutab oma normaalsuuruse alles 100 aasta pärast. See oleks ju tore kuskil suures pargis, aga mitte koduaias.

2. Iga aed tuleks kriitiliselt üle vaadata vähemalt iga 5–15 aasta tagant ja teha vajalikud korrektureid. 5 aasta pärast saab istutada veel midagi ümber – hiljem tuleks välja juurida ülekasvanud puud (põõsaid saab tagasi lõigata!) ja istutada uusi, vastavalt uutele mõtetele ja vajadustele. Muutub ju pere koosseis, hooldamise võimekus ja palju muid tegureid. Aed ei ole kunagi midagi lõplikku, ta muutub nii aeg kui läbi aastaegade. Ja veel – toas ju vahetate ka vahel mööblit, kardinaid või köögisisustust!

3. Alati pidage silmas kolme põhiprintsiipi: milleks

te midagi rajate, kas see on ka omavahel kokku sobiv ja kas seda on võimalikult lihtne hooldada? Muidugi lisandub siia ka ökonoomsus, aga see on vist niigi selge.

4. Ostke ainult kvaliteetseid istikuid (mina oleks väga ettevaatlik Hollandi ja Poola puukoolide toodangu suhtes!) ja ärge tehke neid oste kaalutlemata. Ei tasuks alati osta ka seda kõige suuremat, mis on oluliselt kallim ja juurdub ka halvasti. Kindlasti hankige ainult konteineristikuid (potis või plastkotis).

5. Esimesel aastal on hooldus (ennekõike kastmine) väga oluline, vastasel juhul olete raha maha visanud.

6. Ärge suhtuge põlgliselt tarbeaeda, et milleks – poes on ju kõik õunad, pirnid, ploomid saadaval. Tarbeaias peaks olema printsipiiks muidugi saagi saamine, mitte puudu ja lehestiku kasvatamine. Minimalistliku tarbeaia rajamine on Eestis üsna tundmatu maailm.

7. Kasutage julgelt okaspuid-põõsaid, need on läbi aasta kenad. Kasutage talve kirjandusega tutvumiseks, aga suhtuge kõike kriitiliselt, aeda teete ju enesele, mitte teistele meeldimiseks või mingite kahtlaste auhindade võitmiseks ja meeletuks ning tüütuks rügamiseks.

Head planeerimist ja uute ideede leidmist! Ilu peitub lihtsuses ja vaatajate silmades!

Raimo Saar
maastikukujundaja

Vaktsineerimine

Meil on heameel tõdeda, et mitmed Eesti vallad peavad oluliseks tõsiselt mõelda oma piirkonna väikelaste tervisele. Toetades väikelaste vaktsineerimist, saab ära hoida mitmeid raskeid bakteriaalseid ja viiruslikke infektsioone, mida riik veel hetkel oma tasuta immuniseerimis-kavaga ennetada ei võimalda. Küll aga on Sotsiaalministeeriumi immuno-profülaktika ekspertkomisjon andnud välja vaktsineerimissoovitused, mis hõlmavad kalendriajaliseid vaktsiini ning milles on toodud soovitusid vaktsineerimiseks enimohustatud sihtrühmadele. Eesti kliinilis-epidemioloogilisi andmeid jälgides, peetakse vajalikuks vaktsineerida kõiki alla 6-kuuseid imikuid rotaviiruse vastu ning sagedaseima bakteriaalse infektsiooni tekitaja pneumokoki vastu. Samuti soovitab seda (WHO) Maailma Tervishoiuorganisatsioon. Nimeetatud vaktsiini on lülitatud paljude riikide immuniseerimiskavasse, heaks näiteks on naaberriik Läti.

Kui tõsine haigus on pneumokokk-nakkus?

Kõige tõsisem haigus, mida pneumokokid võivad põhjustada, on mädane meningiit ehk mädane ajukestapõletik. Tegemist on raske haigusega, mis ravige võimalele vaatamata võib lõppeda surmaga. Väga sagedastest haigustest, mida pneumokokid tekitavad, saab üles loetleda keskkõrva-, põskkoopaa-, ja kopsupõletiku. Kui tõsine haigus on rotaviirus nakkus? Rotaviirus on kõikidest soolenakkuste põhjustajatest esimesel kohal. Selle viiruse tõttu haiglasse sattunuist on üle 80% alla 2-aastased lapsed. Viimastel aastatel on rotaviirusest põhjustatud hospitaliseerimised kahjuks tõusuteel. Terviseameti andmetel suurenes eelmisel aastal rotaviiruse haigestumine võrreldes 2008. aastaga 20,1%! 2009. aasta kevadel oli suurem rotaviiruse puhang, mille tõttu sattus koguni 1500 last haiglasse, mis on sama palju kui 10% sel aastal sündinud lastest. Kodus läbipõetud rotaviirusest põhjustatud soolenakkuste arv on tõenäoliselt kordades suurem.

Ühele lapsele pneumo-

koki vastaseks vaktsineerimiseks läheb tarvis 4 doosi (3 doosi enne 6-ndat elukuud ja 1 doos revaktsineerimiseks 1–2 aasta vahepeal), Rotaviiruse vastase vaktsineerimise skeem koosneb 2-st doosist.

Omavalitsustele, kes soovivad toetada oma piirkonna laste vaktsineerimist, on meie firmal pakkuda kalendriajaliste lastevaktsiinidele sooduspaketid:

Ühe lapse vaktsineerimiseks kulub summa, kahe haigustekitaja vastu, oleks apteegist ostes 3840.- Ühe lapse vaktsineerimise sooduspaketi hind oleks aga 3060.- Lisaks pakume võimalust suuremate koguste ostmisel läbi rääkida veel soodsama paketi maksumusest. Oleme pakkumistes paindlikud ning loodame, et ühiselt saame tõsta laste hõlmatust vaktsineerimisega ning ära hoida raskeid nakkushaiguseid, pakkudes vastutustundlikele lapsevanematele ka majanduslikult raskel ajal kindlustunnet lapse tervise osas. Küsimuste korral palun võtke ühendust
Maili Kalma
Telef: 51 57 630

Pilk spordile

Pärnumaa XXX Tali-mängud said avastardi juba 2009. aasta detsembris, kus esimesteks võistlusaladeks olid koroon, kabe ja mälu-mäng. 2010. aasta alguses anti start male, korvpalli, perevõistluse ja sõudeergo-meetri.

Sõudeergomeetri võistkondi kokku oli 13, Tahkuranna valla tulemuseks oli 6. koht.

Tahkuranna valda esindasid: Karolin Stimmer, Geir Suursild, Marta Jõumees, Ilona Aava, Andres Ennok, Alar Rõa ja Teet Suursild.

14. ja 20. veebruaril toimusid Jõulumäel tali-mängudes suusatamise võistlused. Tahkuranna vald oli esindatud 52 suusatajaga individuaalistsididel ja 11 teatevõistkonnaga.

Individuaalistsidide medalikohad:

PE – 600m

I koht – Evert Saarnak; II koht – Ranno Sutt

TE – 600 m

I koht – Ethel Saarnak; II koht – Keidi Tasalain

PD – 1,2 km

I koht – Sander Salusoo; II koht – Andre Mägi

PC – 2 km

I koht – Silver Salusoo; II koht – Taavi –Valter Taveter;

III koht – Siim – Sander Pihu

TC – 2km

I koht – Kairit Paju; II koht – Gättrin Gerlin;

III koht – Triin Kihuoja

PB – 3 km

I koht – Rasmus Sutt; II koht – Romet Sutt;

III koht – Karl Jõumees

TB – 3 km

I koht – Kaidi-Keir Kuk; II koht – Triin Taveter;

III koht – Egle Kuusik

TA – 3 km

I koht – Adeele Arnek

PA – 5 km

II koht – Sander Punkov; III koht – Taavi Tammik

NV I – 3 km

I koht – Anu Taveter; II koht – Kadri Madissoo

MV I G – 5 km

II koht – Veiko Savvest; III koht – Janek Punkov

NV II G – 3 km

I koht – Sirje Kõresaar; II koht – Aino Veerpalu

Teatesuusatamise medalikohad:

Mehed 3x5 km

III koht – Veiko Savvest, Janek Punkov, Margus Kask

Naised 3x3 km

I koht – Sirje Kõresaar,

Kadri Madissoo, Angelika Suiste

PA 3x5 km

I koht – Sander Punkov, Taavi Vahar, Kenn Jaakson

PB – I võistkond 3x3 km

I koht – Rasmus Sutt, Romet Sutt, Karl Jõumees; II koht – Norman Onno, Janis Pihu,

Ragnar Hõbemägi

TB 3x2 km

I koht – Kaidi Keir Kuk, Egle Kuusik, Triin Taveter

PC 3x2 km

I koht – Silver Salusoo, Aleks Punkov, Siim – Sander Pihu

TC 3x2 km

I koht – Triin Kihuoja, Ethel Saarnak, Gättrin Gerlin

PD 3x 1,2 km – I võistkond

I koht – Sander Salusoo, Martin Hõbemägi, Andre Mägi

PD 3x1,2 km – II võistkond

II koht – Henry Laurson, Kristo Laanepõld, Rauno Pitkmann

PE 3x 600 m

I koht – Ranno Sutt, Joosep Jaaniste, Romet Henning

Nii suur hulk medaleid näitab, et suusatamine on Tahkuranna valla spordiala ja sellel aastal näitasid suusasportlased oma parimat valmisolekut.

20. veebruaril selgusid talimängude võitjad jää-keeglis, osales 15. võistkonda. Tahkuranna jääkeegli lõpptulemuseks jäi 11. koht.

Tahkuranna valda esindasid: Öne Sillandi, Kadri Madissoo, Veiko Jaanson ja Margus Karu

Pärnumaa XXX Tali-mänge jäävad lõpetama juhtkonna võistlus ning meeste ja naiste turniir bowlingus.

Võrkpall:

Pärnumaa MV võrkpallis startisid oktoobris 2009. a. ja kestavad aprillini 2010. a.

Tahkuranna võrkpalli meeskond mängis jaanuaris Sindi Kalju II võistkonna – võitjaks Tahkuranna (3:2) ning Are võistkonnaga, kus tuli tunnustada Are paremust.

Veebruarikuus taas üks võit üks kaotus. Tõstamaa võit 3:0, aga teine mäng Surju spordikeskuses tõi meile võidu, Tahkuranna – Maa-valitsus.

Tahkuranna valda esindavad: Karol Nairis, Rainer Salujärv, Veiko Semjonov, Erik Sempelson, Kristjan Allik, Veiko Teas, Madis Kiin.

Vabariigi aastapäeva tähistamine Tahkuranna Koolis

Vabariigi aastapäeva üritused Tahkurannas on traditsiooniliselt alanud K.Pätsi sünnikodu juures, kus toimus K.Pätsi sünniaastapäeva mälestustsermoonia. Peeti kõnesid ja asetati pärgi, lilli.

Nagu volikogu esimees Kalmer Metsaoru oma kõnes ka välja tõi, et kuna pole valimiste aeg, pole ka poliitikutuid üritusel. Kuid heameel on sellest, et üritusel

osales nii rohkearvuliselt kooliõpilasi. Aitäh ajaloo-õpetajatele.

Lume sajus toimunud üritus lõppenud, suunduti Tahkuranna Lasteaed Algkooli, kus toimus pidulik aktus. Kohaletulnuile esinesid meie koolide ja lasteaedade lapsed. Uulu lasteaiaga folkloorirühm õpetaja Piret Variksaare eestvedamisel, Tahkuranna Lasteaed Algkooli õpilased,

kelle luulepõimikud ja laule aitasid seada Lea Anniko ja Maike Lääne ning Poiste võimlemisrühm MürameeE, juhendaja Anu Nõmm. Peokõnedega astusid üles volikogu esimees Kalmer Metsaoru ja vallavanem Karel Tõlp. Vabariigi aastapäeva pidulik aktus on olnud aastaid üritus, kus vallavanem jagab tunnustust aasta jooksul eriti silmapaistnud inimestele nii ka seekord. Toimus tänukirjade üleandmine, millega tunnustati tublisid valla-volikogu- ja valitsuse tänaseid ja endisi liikmeid – Argo Mengel, Renate Lind, Urmas Org, Ülle Alanurm, haridustöötajaid – Ülle Avamere, Anu Alloja, Maret Kaldmäe. Vabatahtlikke – Elvi Kreegi, Ilse Pärna, Vello Pärna, kes aitasid kaardistada Võiste ja Metsaküla

surnuaedades hauaplatsid, mille tulemusel valmisid surnuaia plaanid. Ettevõtteid – OÜ Uulu Kohvik, OÜ Polar Shipyard, kelle omanikud raskel ajal on suutnud Tahkuranna vallas ettevõtlusega alustada, luues uusi töökohti.

Vabariigi aastapäeva pidulik aktus Tahkuranna koolis oli ka sobivaks kohaks, kus kuulutada välja noortele mõeldud mängu Aarete jaht võitja. Tahkuranna Lasteaed Algkoolis kogus kõige rohkem varvilisi paelu Marliis Miilimäe ja osutus Aarete jaht võitjaks. Noorsootöö juht Gerda Vares andis üle 2000-kroonise spordipoe kinkekaardi.

Oli tore üritus, kahju ainult, et meie inimesed ei austa tegijate vaeva.

Tiiu Sommer

Head Tahkuranna valla elanikud!

Käesoleva aasta
20. augustil toimub
Tahku Tare juures
Romantilise Rannatee
projekti raames meie
tegevuspiirkonna uus suurüritus

HAPUKURGIFESTIVAL.

Kõik, kel on soov antud festivali korraldamises kaasa lüüa ja Teil on põnevaid ideid ning ettepanekuid ja huvitavaid mälestusi kurgikasvatamisest, olete väga oodatud endast märku andma telefonile 521 9722 (Raili) või e-postile: raili@maaturism.ee

Täpsem info toimuva kohta edaspidistes valla lehtedes ja kindlasti ka kodulehel www.plp.ee

Lumemuinasjutt

*Lumi nii valge, nii särav, nii puhas
päike ta rikkuse välja toob.
Õelkivad puud ja rohukõrs luhas
küsisid: "Õtle, mis on sinu soov?"*

*Just nagu prints tuli täitma su soove
briljante ja pärleid kaasa tõi.
Jäta kurbus ja nukrus Kõrgema hoolde,
end külma iluga nüüd ehtida võid.*

*Siis päikese säras veel sillerdab tilk
ja muinasjutt lõppemas pea.
Sul viimane võimalus heita on pilk
avatud aarete laekale seal.*

*Ring kava sa kujutlustes näed
seda vaikust ja valgust me ümber.
Ja kuigi on saabumas kevadepäev
tihti mõtteis veel lume sees kümbled*

Kersti Mihhailova Reiu külalt

T.A.N.K. MÄRTSI ÜRITUSED

- 10.03. kell 16.00. Loovpärestlõuna (rinnamärgid)
- 11.03. kell 16.00. Mängukonsooli turniir (fitness)
- 12.03. Võrgupidu
- 15.03. kell 16.00. Kokandusring
- 17.03. kell 16.00. Loovpärestlõuna (rinnamärgid)
- 18.03. kell 16.00. Mängukonsooli turniir (fitness)
- 25.03. Pidžaamapidu-poisteeri
- 29.03. kell 16.00. Kokandusring
- 31. 03. kell 16.00. Loovpärestlõuna (rinnamärgid)

Uulu lasteaia tegemisi

Aasta lühim kuu – veebruar kujunes Uulu lasteaia-perele vägagi tegusaks. Väikeste Lepatriinude rühm sai sel kuul kolme mängukaaslase võrra rikkamaks. Uusikud on juba tragid kaasalööjad tegemistes. Lumerikast ja pakaselist tuisukuud trotsides viidi lasteaia läbi mitu põnevast üritusest.

Algas see kuu ettevalmistustega sõbrapäevaks. Valmistati kingitusi ja joonistati kaarte sõpradele. Ei unustatud ka „metsa-sõpru“. Mesimummide ja Liblikate rühma lapsed varusid kapsaid, porgandeid, õunu ja vilja. Koos käidi ühisel metsamatkal, kus uuriti metsaelanike jälgi lumel ja jäeti loomadele lindudele metsa toidupoolist. Metsloomadele on käesolevat talv olnud ju eriliselt raske. Omaette elamuseks oli lastele pikniku pidamine sooja tee ja küpsistega lumises metsas.

Liblikate ja Mesimummide rühmal oli veel üks ühine ettevõtmine õues. Koguneti parki jäälaterna juurde võistlusmänge mängima. Üheks ülesandeks oli otsida paksust lumest värvilisi jääkuubikuid, millest kujundati lumele südamed. Lumest leiti ka üks „kingilaegas“. See sisaldas iga lapse jaoks jäässe külmunud üllatust. Huvitav oli uurida erinevaid asju jääkuubikutest.

Nende üllatustega kaunistasid lapsed ära lasteaia mänguväljaku. Nädala lõpetasid nad ühise pannkooki-õpetajad küpsetasid pannkooke ja lapsed trallisid-mängisid kostüümides. Elevust oli terve maja täis.

Vastlapäev rõõmustas meid erakordselt ilusa ilmaga. Kui eelnevatel aastatel on vastlaliu laskmine väga problemaatiline olnud, siis sel aastal on küll lasteaia ümbrus täis künkaid ja mägesid igähele. Pikad vastlaliud lastigi nendelt küngastelt. Vastlasõitu reega käis meile tegemas Riina Rõa oma hobustega. Aitäh talle, oli meeleolukas päev.

Oravate rühma lapsed tutvusid vastlapäeva kombestikuga, punusid paelu ja meisterdasid vanaaegset

mänguasja – riidest rullnukku.

Veebruari viimane nädal oli pühendatud Eesti Vabariigi sünnipäevale. Pidupäeva eelsel hommikul koguneti saali pidulikule aktusele. Lauldi hümnit, juhataja, Krista Pulk, rääkis

lastele meie vabariigi sünniloost ja sümbolitest. Vabariigi sünnipäevale oli pühendatud ka esmakordselt korraldatud regilaulupäev, mille eesvedajaks oli Liblikate rühm. Sellele eelnes tõhus ettevalmistus: õpiti selgeks laule, laulumänge ja tantse meie vanaemavanaisade pärandist. On tore teada, et „Meie armsam tants“ on üles kirjutatud just Tahkuranna vallast ja „Lae-vamäng“ Häädemeeste kihelkonnast. Peol oli laulu, mängu, tantsu ja nalja ning lustida sai kogu lasteaia-pere. Ütleme väga suure tänu muusikaõpetaja Piretile – temaga koostöös sai teoks vahva pidu. Tänu ka abivalmis lapsevanemaile ja sõpradele Võiste lasteaia – lapsed said näha ja kanda palju erinevaid rahvariideid.

Suured tänud Vabariigi aastapäeva aktusel Tahkurannas üles astunud lastele ja lapsevanematele abi ning toetuse eest.

Uulu lasteaia õpetajad

Sõbrakuu möödus sõpradega

Tahkuranna Avatud Noortekeskuse veebruarikuu kaks suuremat üritust möödusid koostöös Sauga Avatud Noortekeskusega ja Urge Vabaajakeskusega. Sai tant-situd ja pidutsetud ning õpitud ja õpetatud uusi oskusi.

12. veebruaril toimus Tahkuranna Avatud Noortekeskuses Sõbrapäeva disco, kus kõik huvilised said Sauga noorte DJ-de muusika saatel jalga kepsutada. Sõprade peona pidid kõik külalised olema riietatud inimese suure sõbra – loomana. Tantsuplatsil võis kohata nii mesilasi, kasse, ämblikke ja nahkhiiri kui ka kratte ja ufosid. Siit järeldus, et eks sõpru ole ju mitmesuguseid. Põnevamad ja huvitavamad kostüümi-

kandjad said ka autasustatud väikeste meenetege.

19. veebruaril tulid Tahkuranna valla noortele külla Urge Vabaajakeskuse noored. Kaasa võtsid nad ei rohkem ega vähem kui oma

trummide varustuse. Mitu tundi järjest võis üle terve maja kostuda vägev trummipõrin. Kuna sõbrad üldiselt aitavad ja õpetavad üksteist, siis nii tegime ka meie. Tahkuranna valla noored õpetasid Sauga valla noortele, kuidas valmistada rinnamärgi masinatega ise rinnamärke ja mängida mängukonsooliga tennist, bowlingut, pesapalli, poksi ja golfi. Sauga valla noored omakorda õpetasid meie noortele trummikomplekti, kongode ja erinevate löökpillide käsitsemist. Mitmedki meist sattusid nõ. jämmimisega nii hoogu, et ei tahtnud enam ära lõpetada. Lõpuks said siiski kõik sõbrad koju saadetud.

Jääme huviga ootama järgmist kohtumist.

Gerda Vares
Noorsootöö juht

Veebruar Tahkuranna lasteaias

Neljapäeval 15. veebruaril käisid meil külas Tahkuranna koolilapsed 1.–2. klassist, kes esitasid raamatukogus toreid käpiknukkudega näidendi „Jääst maja ja kivist maja.“

Sõprus on tähtis, sõprusega ei mängita, seda *Päikesekiired* teavad. Tähistasime rühmas ka sõbrapäeva – lapsed kostitasid üksteist magusaga ja *külvasid üle* oma sõpru kodus isetehtud kaartidega, mille tegemisel sai kaasata oma pere ja rakendada omandatud oskusi ning fantaasiat.

Linnud on meie sõbrad looduses, ka neid oleme mees pidanud. Kodust on vanemate toel toodud nii pekki kui muud toidupoolist.

Tuisukuul said ära peetud ka meie lasteaia traditsioo-

nilised talimängud. Võistluslapsed on läbi aastate olnud samad: suusatamine, uisutamine, kelguvedu, hoki ja talvine orienteerumine. Diplom, õunamedal ja meelelu aplaus said osks kõigile osalenutele – meie talimängudel kaotajaid pole.

Vastlapäeva tähistasime sõbralikult Kirka mäel. Täiskomplekt: kelgud, küpsised ja tee oli künkale kaasa võetud. Õnnelikult kulgenud sõidu eest tänane Ly'd, Külli't, Eveli't. Peale selle muidugi ajasime kada, veeretamise/keerutamisega vurre, söime vastlatoite ja päevanaelaks olid veel vahvad lutikommid (vahva külakost rühmakaaslaselt). Viimased tekitasid lastele nostalgilisi emotsioone, mida täiel rinnal nauditi ja hu-

moorikad pildid sai ka mappi jäädvustatud. Vastlapäev päädis saanisõiduga hobuse juhtimisel ja lisaks sai iga laps poniga tutvust teha. Täname tädi Riinat, et ta sel päeval kaugel meile tuli.

Täname lapsevanemaid, et nad on meiega nii teos kui mõtetes ja toetavad meie tegevusi. Täname hoolekogu, et nad olemas on ja kes kindlasti toetavad meid. Jaa, kel siia kanti asja, siis Sadama poes on meie tehtud talipilte vaatamiseks üles pandud. Täname siinkohal kauplust meeldiva koostöö eest, varsti vahetame kevade piltide vastu välja, kaugel see aeg enam on, kõigest loetud päevad.

Tahkuranna lasteaia
õpetajad

Anneli Sommer ja Janeli Paiba tõid Soomest karika

Helsingis Dance Actioni stuudio „Let's Dance Cup 2010“ tantsuvõistlusel löid kaasa tahkuranna tüdrukud Anneli Sommer ja Janeli Paiba, kes võitsid 2. koha karika HipHop duos.

Tüdrukuid treenib Pärnus tantsukoolis MP-Dance õpetaja Nikolai Smirnov. Tüdrukutel oli ette valmistatud üheminutilise tantsukava ja seda tuli esitada nii, et kohtunikud esinejaid märkaksid ja järgmisse vooru edasi saadaksid. Olulist rolli sellel võistlusel mängib hea hiphop kombinatsioonid, stiilne riietus ja emotsionaalne esitus. Seekord õnnestus Janelil ja Annelil kõik väga hästi ning tüdrukud võistlesid end finaali. Duo võiduks jäi 2. koha karikas.

Lisaks HipHop solo ja duo kategooriatele võisteldi 20. veebruaril Soomes veel

hiphop *small group*, *disco dance solo* ja *disco dance duo* kategooriates.

Järgmised võistlused, kus tüdrukud end taas proovile panevad on IDO Estonia reitingturniir Viljandis 13.

märtsil. Võistlustulle astuvad disco dance kategoorias ka Angela Absalon, Martina ja Deborah Puusepp.

Hoiame omadele põialt! Anu Nõmm
Reisisaatja ja pöidlahoidja

• KOOLIÜUDISEID • KOOLIÜUDISEID • KOOLIÜUDISEID

Uulu Põhikoolis

Küünlaku oli Uulu koolis väga tegus. Lisaks traditsioonilistele tähtpäevaväitustele jõudsime Comeniuse projekti raames vastu võtta väliskülalisi, käia ise külas ning tegeleda aktiivselt teadmiste kogumise ning proovile panemisega.

2.–7. veebruarini võõrustas kool väliskülalisi. Põnevaid üritusi jagus igaks päevaks.

15. veebruaril tähistasime sõbrapäeva. Avatud oli kohvik, kus sai maitsa õpilaste endi valmistatud kooke. Hommikul rinda pandud siniste-punaste südamete abil sai igäiks leida endale kohvikukaaslase.

16. veebruaril oli vastlapäev. Kuna lund oli küllaga, sai üle pika aja selle päeva mõnused nautida täiel rinnal. Pidasime maha klassidevahelised võistlused, kus tuli proovile panna nii oma jõud kui ka oskused. Kuna kõrget kelgumäge pole kahjuks võtta, toimus klassidevaheline „pikima liu jänn“.

22.–26. veebruar oli ajaloonädal. Avatud oli vanade asjade näitus kooli raamatukogus ning fotonäitus kodukoha paikadest. Soovijad said osaleda joonistusvõistlusel „Lemmikkoht minu kodukohas“. 4. ja 9. klass küllastas ühiskonnaõpetuse tunni raames vallamaja, kus tutvustati valda ning sealset töökordlust. Täname siinkohal vallaametnikke, kes andsid väga hea ülevaate Tahkuranna vallast.

23. veebruaril oli pidulik päev. Parimad õpilased olid kutsutud direktori vastuvõtule. Toimus ka traditsiooniline ajalookonverents, sel aastal Uulu mõisa ajalooost. Esmakordselt oli tegemist raadiokonverentsiga. Materjali valmistasid

ette 8. klassi õpilased ning ette kandsid 9. klassi õpilased Kadri Avamere, Piia Prii, Rasmus Sutt ja Enar Jürgenson. Pärast konverentsi toimus viktoriin. Kõige tähelepanelikumad olid 8. ja 6. klassi õpilased. 9. klassi õpilased said osa võtta ka aastapäevasündmustest Pätsi ausamba juures ning Tahkuranna koolis. Kontsert-aktusel jagati vallapoolseid tänukirju. Uulu Põhikoolist sai tänukirja õpetaja Ülle Avamere. Palju õnne!

Oma teadmisi panid proovile Mariliis Allikvee, Madli-Ann Jõesalu, Alari Linnaste, Daisy Pukkonen ja Raul Leemet bioloogiaolümpiaadil ning Kadri Avamere ajalooloolümpiaadil. Kõik esindasid väärikalt Uulu kooli. Tänu õpilastele ning neid ette valmistanud õpetajatele.

Pärnu karjäärinõustamiskeskus käis 8. ja 9. klassile nõu andmas edasiste valikute tegemisel. 8. klassil on veel pisut aega oma tulevikuplaane teha, kuid 9. klassi õpilased peavad juba õige pea hakkama tegema sisseastumiskatseid. Edu neile!

Romet Sutt

Comeniuse projekti kohtumine Uulu koolis

Meie kooli saabusid veebruaril algul külastama sõpruskoolide õpilased ja õpetajad Saksamaalt, Portugalist, Inglismaalt ja Itaaliast. Kokku 40 külalist. Külalised olid majutatud meie kooli Comeniuse ringi õpilaste peredesse. Külalised tutvusid meie kooli- ja külaeluga. Külalistele toimus kontsert Uulu Spordi- ja Kultuurikeskuses. Kõnega esines vallavanem hr Karel Tõlp. Laulsid ja tantsisid parimad isetegevuslased. Järgmisel päeval käisime külalistele Jõulumäel suusatundi pidamas. Esialgu paistis kõik raske tööna, sest esialgu tekitas mõnel kaugemal külalisel ka suuskadel seismine raskusi. Kuid peale paari staadioniringi oli noorematel ja hakkajamatel juba asi käpas. Nädala viimasel päeval veetsime lõbusasti aega taas kultuurikeskuses. Õpilased said teha laastumaale, mängida lõbusaid rahvalikke mänge, õppida eesti keeles laulma, tantsida rahvatantse. Viimaks küllastati Tori kelgukoorte kasvatust, kus väliskülalistel oli võimalus koorterakendiga lumes kihutada, nautida kitarrimuusikat-laule ja lõpetada siinviibimine teeõhtuga. Sellise tore projekti on meie kooli toonud õpetaja Marikka Metsis. Kõik olid nädalaga väga rahul.

Uulu kooli spordiüüdisid

Uulu kooli suusatajad osalesid kahel nädalavahetusel Pärnumaa Talimängudel ja Pärnumaa koolinoorte individuaalsetel ja teatesuusatamisvõistlustel Jõulumäel.

Tublid olid suusatrenni lapsed. Aitäh nende treeneritele Anu Taveterile ja Kadri Madissoole. Aitäh ka kõigile teistele, kes ka esindasid julgelt Uulu Põhikooli ja saavutasid samuti häid tulemusi!

Ranno Sutt II koht indiv, I koht teatev.
Romet Henning I koht teatev, 7 koht indiv.
Joosep Jaaniste I koht teatev, 8 koht indiv.

Anett-Cathy Kängsepp II koht teatev, V koht indiv
Reelika Veso II koht teatev, 8 koht indiv.
Andra Hunt II koht teatev

Anu Kivilo III koht teatev, V koht indiv.
Kelly Hunt III koht teatev, 6 koht indiv.
Maris Mitt III koht teatev

Sander Salusoo I koht indiv, I koht teatev.
Andre Mägi I koht teatev, II koht indiv.
Martin Hõbemägi I koht teatev.
Rauno Pitkmann II koht teatev.
Kristo Laanepõld II koht teatev.
Henry Laurson II koht teatev.

Kairit Paju I koht indiv, I koht teatev.
Sigrit Salusoo I koht teatev, 16 indiv.
Mariann-Krõõt Mätas I koht teatev.

Silver Salusoo I koht indiv, I koht teatev.
Siim-Sander Pihu I koht teatev, II koht indiv.
Aleks Punkov I koht teatev, 4 koht indiv.

Egle Kuusik I koht indiv., I koht teatev.

Rasmus Sutt I koht indiv, I koht teatev.
Romet Sutt I koht teatev, II koht indiv.
Karl Jõumees I koht teatev, III koht indiv.

Ragnar Hõbemägi II koht teatev., 5 koht indiv.
Janis Pihu II koht teatev, 11 koht indiv.
Norman Onno II koht teatev, 14 koht indiv.

Peale nende osalesid individuaal suusatamismeistri-võistlustel veel

Karl Karlson 11. koht
Karl-Enrik Kriis 13. koht
Kristofer Pint 14. koht

Kaja Toomikas

14. MÄRTSIL KELL 11.00
avab Uulu Kultuuri- ja Spordikeskus
taas oma uue spordisaali,
uuel ja uhkel spordipõrandal toimub
TAHKURANNA VÕRKPALLITURNIIR.

Võistlevad
MAAVALITSUSE, SURJU ja TAHKURANNA
võistkonnad.
Esinevad väikesed DISCO TÜDRUKUD
VK GITHA võimlejad.
TULE OMADELE KAASA ELAMA!

Täna saame Oma Lehe lugejatele ja kõigile vallaelanikele teatada, et Uulu KSK kauaoodatud/soovitud uus pindelastne spordipõrand on valmis ja sellega on parenenud avalike teenuste kvaliteet ehk pallimängimise tingimused Uulu KSK-s. Tahkuranna Vallavalitsus taotles tööde teostamiseks toetust regionaalsete investeeringutoetuste andmise programmit mitmel korral. Kuna selle programmi rahad laekuvad hasartmängu maksust ning viimastel aastatel on laekumine olnud tagasihoid-

Meie väike kool fööniksi kütkes

Kuidas võiks sellist mahukat ettevõtmist, kohtumist muuga seostada kui imelisusega. Nii tilluke koht ja kool Eestimaa kaardil kui Uulu leiti nelja meie jaoks suurte riikide Itaalia, Saksamaa, Inglismaa ja Portugali poolt ülesse. Rahvusvahelise projekti Comeniuse raames külastasid nende riikide õpilased ja õpetajad 02.–07.vebruarini Tahkuranna valda. Seltskonda kuulus 39 võõramaalast. Inimesed nagu inimesed ikka, ainult keelepildis tekkis meil paabeli segadus. Samas oli lõbus ja proovilepanevalt põnev suhelda. Võtsime appi kõik – žestid, miimika, käed, jalad.

Tundide külastamine oli hiiliv samm lähenemise suunas. Väike tutvumismatk Uulu, Pärnuga – ja seda kõike vaat missuguses looduses! Itaallased tunnistasid, et on sellist lumeimet ainult postkaardilt näinud.

Õhtuti rändasid külalislapsed meie oma laste kodudesse. Teame, et pered andsid majutamisel endast sada üks protsenti.

Tõeliseks katsumuseks, jõu- ja ilunumbriks osutus Jõulumäe oma võlu ja valuga. Ega lugeja ilma fantaasiat appi võtmata suusapäeva ette ei kujuta. Aga suusad said kõigile osalejatele jalge otsa, kepid kätte, õpetused kõrvade vahele ja lõunaks suutis suur hulk külalisi mäest üles ronida ja väikele ringilegi minna. Tõeliselt, nii füüsiliselt kui vaimselt nauditud päev!

Järgmisel päeval, reedel võõrustasime kõiki Uulu Kultuuri- ja Spordikeskuses. See oli päev täis rahvuslike mänge, tantse, võistlusi, kunsti. Kõik koos, aga samas segamini jaotatuna andis meiega lastele õppetunni ja tõuke keelte valdamise vajalikkusest.

Laupäeval oli peresisene päev. Paljud kasutasid võimalust Torisse sõiduks, et kihutada kelgukoortega külmast Eestimaa maalilises nurgakeses.

Saigi läbi! Itaalia noored kordasid – „meie süta jäi siia“! Igatahes andsid meie lapsed, vanemad, õpetajad külalistele endast parima. Soe, pikk, päikeseline päev teile kõigile!

Sirje Kõresaar

likum. Esimesel korral jääme täpselt joone alla ja teisel korral olime Pärnumaa taotlejate pingereas esimesel kohal. Tulemuseks uus ilus pallimängusaali põrand.

Projekti kogumaksumus oli 565 791 krooni, millest omaosalus 113158 krooni ning programmipoolne toetus 452 633 krooni. Toid teostas OÜ Stigmar.

Kutsume vallaelanikke uudistama uut põrandat.

Tiiu Sommer
arendusspetsialist

Teadaandeid Võiste raamatukogust

Arvan, et tänaseks ei ole küll kellelegi enam uudis, et 2010. aasta on lugemisaastaks kuulutatud.

Ka Võiste kandis on lugemisaasta hoogsalt käima lükatud. Enne sõbrapäeva sai raamatukogus kokku „toatäis lapsi.“ Nimelt esitasid 1. ja 2.klassi lapsed lasteaialastele toreda kellamängu luuletuse ja käpiknukkudega näidendi „Jääst maja ja kivist maja.“ Mudilased olid väga tublid ja tähelepanelikud kuulajad. Pärast vaatasime koolilastega veel raamatuid sõpradest ja arvasime ära, mis raamatutest lipikutele kir-

jutatud sõbrad pärit on. Et lugemisaasta üritus ei saa mööduda ilma lugemata, siis luges Grith meile ette jutu sellest, kuidas Mart öde Anule Sipsiku sünnipäevaks valmistas. Aitäh õpetaja Anule, kes lastele luuletuse ja näidendi selgeks õpetas!

Täiskasvanud lugejad said raamatukogus kokku 17. veebruaril. Ühises kohvilauas rääkisime lapsepõlve lemmikraamatutest. Kuna enamuses kohaletulnuid on sündinud kas sõjaeelsel või -järgsel ajal, siis selgus, et ega nende lapsepõlves lasteraamatuid eriti kodudes ei olnudki. Elavamalt olid

mällu sööbinud Kirjastus Looduse poolt välja antud lasteraamatud, nende seas “Juss oli väike peremees” ja “Albikära Ants.” Populaarsed olid tolle aja laste ja noorte seas ka ajalehtede sabades ilmunud nn. “sopakad,” mäletati ka usuteemaliste raamatute lugemist. Kokkutulnud leidsid, et ühiseid huvitavaid arutlusteemasid on niivõrd palju, et ka kord kvartalis kokku saades ei jõua kõiki jutte ära rääkida.

Seepärast võeti vastu üksmeelne otsus: IGA KUU KOLMANDAL KOLMAPÄEVAL KELL

KOLM (Jäta meelde märksõna KOKOKO!!!) ON VÕISTE RAAMATUKOGUS KOHALIKUD KÄRAJAD (JUTURING), KUS IGAL SOOVIJAL ON VÕIMALIK TULLA JA OMA SÕNA SEKKA ÕELDA!

KÕIK ON OODATUD!

Pikemalt raamatukogu tegemistest aadressil: <http://voisteraamatukogu.blogspot.com>

Ülle Toomla
Võiste raamatukogu juhataja

• TEATED •

SA Jõulumäe Tervisespordikeskus annab valla rahvale teada

PERE PIDULIKKE SÜNDMUSI SAAB KORRALDADA KA JÕULUMÄEL

- Toitlustamine ja saali rent Jõulumäe Tervisespordikeskusele sobilikel aegadel.
- Kokkulepped:
Enn Tasalain 5186 142 (saali rent)
Valda Jürimäe 5233 213 (toitlustamine)

Pärnu jalgpalliklubi Vaprus kutsub jalgpallitreeningutele sportlikke poisse!

Vanuseklassid: D2 (1999 – 2000)
E1 (2000 – 2001)
E2 (2001 – 2002)

Treeningud toimuvad Häädemeeste Spordikeskuses teisipäeva, neljapäeva, reede 15.00–16.30
Huvi korral tulla kohale või võtta ühendust treeneriga:

Siim Tagam tel. 5639 2998 või e-post: zimm15@hotmail.ee

Pärnu Lahe Merepääste Selts ostab mereteemalist vanavara.

Oodatud ka annetused.

Telefon 55919612.

KALTSUTARE Uulus avatud märtsikuus

laupäeviti kell 12.00–16.00.
Telefon 53845601.

Litsentsiga korstnapühkija pakub korstnapühkimise ja lõõride puhastamise teenust soodustingimusel ning paigaldab suitsuandureid ja kontrollib ülespandud suitsuandurite korrasolekut tasuta.

Kontaktandmed: Arvo 53325958
arvo.joe@hotmail.com

Kasutage soodsat võimalust ja võtke ühendust teenusepakkujaga.

K. Tints, sotsiaalnõunik

Sünnid

MIRELL VÕSANURM 31.01.2010
Ilona Õunaed'i ja Tony Võsanurme peres 3.laps

STEIN MARIUS SMAGIN 12.01.2010
Aile ja Janek Smagini peres 2.laps

SIMON ANDREAS SMAGIN 12.01.2010
Aile ja Janek Smagini peres 3.laps

RICHARD REIDMA 30.01.2010
Siiri ja Taavi Reidma peres 1.laps

Õnnitleme eakaid

Märtsi kuu

Elu on muusika,
mis heliseb meie päevades,
öödes ja aastates!

29. märts	Hella Saluste	84
01. märts	Virginia Vilsar	82
01. märts	Olga Vihmann	82
03. märts	Koidula Krüger	82
27. märts	Helju Kiviselg	82
07. märts	Artur Rinaldo	80
28. märts	Hermann Salusoo	80
14. märts	Mihkel Tamm	65
22. märts	Petr Maystrishin	65
17. märts	Maimo Oidjärv	60

TÄNVU!

Tahkuranna kool tänab oma õpilaste vanemaid Eiko ja Eido Tasalain'i, kes organiseerisid meie kooli õpilastele vahva S U U S A B U S S I – õppe- ja spordipäeva Jõulumäel.

Aitäh!

Uulu kohvik avatud esmaspäevast laupäevani kella 8.00–18.00- ni

Korraldame peo- ja peielaudu ning laste sünnipäevapidusid

Telefon 58052102

Märtsi-aprilli üritused Tahkurannas ja üritused, kus osalevad meie taitlejad või sportlased

MÄRTS

- 5.märts Pärnumaa võrkpalli meistrivõistluste II ring Meeste II liiga, Häädemeestel.
- 6.märts Pärnumaa Talimängude Bowling turniir vallavõistkond, Perona Bowling.
- 14.märts **SPORDIKESKUSE UUS NÄGU** Tahkuranna Võrkpalliturniir, Uulu KSK
- 13.–14.märts Eesti noorte MV III etapp, Otepää.
- 20.märts ETV – Swedbank NOORTE SUUSASARI V etapp, Albu.
- 23.märts POISTE ÕHTU, Noortekeskuse II tuba.

APRILL

- 11.aprill Tahkuranna eelkooliealiste laste XIII laulukarusell Simbi-Rimbi Tahkuranna Lasteaed Algkool
- 16.aprill T.A.N.K sünnipäevapidu, Noortekeskus
- 16.aprill VI üleriigiline laste ja noorte pärimusmuusikafestival REGILAU UUES KUUES, Türi kool*
- 23.aprill Jüriöö tõrvikteatejooks, K.Pätsi mälestusmärk–Jõulumäe
- 24.–25.aprill Suveaia talgu, Võiste Suveaed

AINO NURMIK
05.01.1916–02.03.2010
Võiste alevik

HELDI EERITS
18.11.1916–07.03.2010
Uulu küla

Väljaandja: Tahkuranna Vallavalitsus,
tel. 4448 890

Lehe makett: Tiiu Sommer,
tel. 4448 897, 5089 266
tiiu.sommer@tahkuranna.ee

Trükkis: AS Pajo trükkikoda
Küljendus: Maaja Poolak